

Dziennik wychodzi co dzień rano wyjąwszy poniedziałki i dni następujące po świątach.

Dodatek miesięczny wychodzi z ostatnim dniem każdego miesiąca.

Przedpłatna na Dziennik „Czas“

rocznie	złr. 20	rocznie	złr. 20
półrocznie	10	półrocznie	10
kwartalnie	5	kwartalnie	5
miesięcznie	2	miesięcznie	2

Do każdego numeru „Czas“ z „Dodatkiem“

rocznie	złr. 25	rocznie	złr. 30
półrocznie	13	półrocznie	15
kwartalnie	7	kwartalnie	8

Na sam „Dodatek“ prenumerować niemożna.

CZAS

Przyjmują się do umieszczenia w Inseratach:

OGŁOSZENIA, ODEZWY, UWADOMIENIA, DONIESIENIA wszelkiego rodzaju, tycające się przemysłu, handlu, rolnictwa, sprzedaży, kupna, dzierżaw itp. za opłatą:

1) wiersza drobnego za jednorazowe umieszczenie po 4 kr., za następne po 2 k.

Do każdego inseratu załączone być winno 10 kr. na opłatę stęplową za każdorazowe umieszczenie.

Listy z pieniędzmi prenumeracyjnymi i inseratowami przesyłane być winny franko do Biura Ekspedycji „Czasu“.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nieulegają frankowaniu.

Listy niefrankowane nieprzyjmują się.

Numer pojedynczy dziennika kosztuje 5 kr.

Kraków 16 maja.

Protokoły kongresu paryskiego.

(Ciąg dalszy)

PROTOKÓŁ XV.

Posiedzenie z 26go marca 1856.

Obecni: Pełnomocnicy Austrii, Francji, W. Brytanii, Prus, Rosji, Sardynii, Turcji.

Po odczycie protokołu z poprzedniego posiedzenia, pełnomocnicy Austrii, W. Brytanii i Turcji oświadczają, że wyjaśnienia pełnomocników rosyjskich w przedmiocie Czarnogóry, poczytują poniekąd za pewność, iż Rosya z prowincją tą nie utrzymuje żadnych stosunków, któreby miały charakter wyjątkowo polityczny.

Aali pasza dodaje, że Porta uważa Czarnogórę jako część integralną państwa ottomańskiego i oświadcza, że W. Porta nie ma zamiaru zmieniać obecnego stanu rzeczy.

Po tych wyjaśnieniach protokół zostaje odczytany i potwierdzony.

Hr. Walewski odczytuje ogół wszystkich stanowczo przez kongres przyjętych punktów, które z kolei w niniejszym traktacie zamieszczone zostały, po uczynionej w nich za wspólnym porozumieniem zmianie.

„Najjaśniejsi itd. ożywni chęcią położenia kresu kłeskom wojny i chcą zapobiedz powrotowi zawikłań, które je zrodziły, postanowili porozumieć się z N. Cesarzem Austrii na podstawach, jakie nadane być mają przywróceniu i utrwaleniu pokoju i zapewnić przez skuteczne i obopólne rekwizyty niepodległość i całość cesarstwa ottomańskiego.

„W tym celu NN. wzywa wspomnieni Monarchowie zamianowali pełnomocnikami swemi, którzy zgrupowali się w kongres.

„Ponieważ porozumienie szczęśliwie przywróconem zostało pomiędzy monarchami, NN. Cesarz Austrii, Cesarz Francuzów, Królowa połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, Cesarz Wszech Rosji i Cesarz Ottomański, zweywszy, że w interesie europejskim N. Król pruski, który podpisał konwencję z 13go lipca 1841 r., winien być wezwany do uczestnictwa w nowych zawręcz się mających układach, i oceniając ważność, jakiej dzieła powszechnego pokoju dodadzą przez udział wspomnianego monarchy, zawezwali go, aby przysłał pełnomocników swych na kongres.

„N. Król pruski zamianował przeto pełnomocnikami swemi.

„Art. 1. Panować będzie od dnia wymiany ratyfikacji niniejszego traktatu pokój i przyjaźń pomiędzy N. Cesarzem Francuzów, N. Królową połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, Naj. Królem Sardynii, J. C. M. Sułtanem z jednej, a Cesarzem Wszech Rosji z drugiej strony, również jak pomiędzy ich spadkobiercami i następcami, ich państwami i dotychczas poddanymi na wieczne czasy.

„Art. 2. Ponieważ pokój pomiędzy rzeczonymi monarchami szczęśliwie jest zawartym, terytoria zdobyte lub w czasie wojny przez ich armie zajęte, wzajemnie opuszczone zostaną.

„Osobne układy ustanowią prawidło owej ewakuacji, która o ile można jak najrychlej ma nastąpić.

„Art. 3. N. Cesarz Wszech Rosji zobowiązuje się zwrócić J. C. M. Sułtanowi miasto i cytadela Kars, również jak inne części terytorium ottomańskiego, w którego posiadaniu znajdują się wojska rosyjskie.

„Art. 4. NN. Cesarz Francuzów, Królowa połą-

czonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, Król Sardynski i Sułtan, obowiązują się zwrócić Naj. Cesarzowi Wszech Rosji miasta i porty Sebastopol, Balaławę, Kamysz, Eupatoryę, Kercz, Jenikale, Kimbura i wszystkie inne punkta w ich posiadaniu będące.

„Art. 5. NN. Cesarz Francuzów, Królowa W. Brytanii i Irlandyi, Cesarz Wszech Rosji, Król sardyński i Sułtan, udzielają tym swoim poddanym, którzy przez jakikolwiek udział w wypadkach wojennych na korzyść nieprzyjaciela skompromitować się byli mogli, zupełną i całkowitą amnestję. Rozumie się tu wyraźnie, że amnestya ta rozciąga się do tych poddanych każdego z państw wojujących, którzy w ciągu wojny pozostawali w służbie innego państwa wojującego.

„Art. 6. Jeńcy wojenni wydani zostaną bezzwłocznie nawzajem przez obie strony.

„Art. 7. NN. Cesarz Francuzów, Cesarz Austriacki, Królowa W. Brytanii i Irlandyi, Król pruski, Cesarz Wszech Rosji i Król Sardynski oświadczają, iż W. Porta przypuszczoną jest do udziału w korzyściach prawa publicznego i europejskiej jedności. NN. Państwo obowiązują się ze swjej strony z osobna, szanować niepodległość i całość terytorjalną państwa ottomańskiego, zaręczają wspólnie najściślejsz dotrzymać tego przyrzeczenia, i w następstwie tego, każdy czyn mogący takową naruszyć, uważać będą za sprawę powszechną.

„Art. 8. Gdyby między W. Portą, a jednym lub kilkoma z pośród państw kontraktujących miało zajść jakie nieporozumienie, zagrażające utrzymaniu ich stosunków, natędy W. Porta i każde z tych państw, zanimby się posunęły do użycia siły, nastęrczą innym stronom kontraktującym możność zapobieżenia tej ostateczności przez pośrednictwo ich.

„Art. 9. J. C. M. Sułtan wydawczy w stałej swojej troskliwości o dobro swoich poddanych firm, który poprawiając los tychże bez różnicy wyznania i plebienia, uświęca jego wspaniałomyślnie zamiary względem ludności chrześcijańskich w jego państwie, i chcąc złożyć nowe świadectwo swych uczuć w tej mierze, postanowił zakomunikować państwom kontraktującym rzeczonym firm, będący dobrowolnym wpływem monarszej jego woli.

„Państwa kontraktujące zatwierdzają wysoką ważność tej komunikacji, która rozumie się, nie może w żadnym wypadku nadawać prawa mocarstwom mieszania się bądź zbiorowo, bądź pojedynczo w stosunki J. C. M. Sułtana z jego poddanymi, ani w administracyę wewnętrzną jego państwa.

„Art. 10. Konwencya z 13go lipca 1841 r. utrzymująca dawne prawidła ottomańskiego państwa względem zamknięcia cieśnin Bosforu i Dardanelów, została za wspólnym porozumieniem przejrzana.

„Akt w tym celu i stosownie do tej zasady pomiędzy W. stronami kontraktującymi zawarty, jest i pozostanie dołączony do niniejszego traktatu i mieć będzie równą moc i siłę, jak gdyby część jego stanowił.

„Art. 11. Morze Czarne zostaje zneutralizowane, wody jego i porty otwarte dla marynarki kupieckiej wszystkich narodów, są formalnie i na wieczne czasy wzbrowione flagom wojennym, czy to mocarstw nadbrzeżnych, czy jakiegokolwiek innego państwa z uwzględnieniem jednakże wyjątków nadmienionych w artykułach 14 i 19 niniejszego traktatu.

„Art. 12. Handel w portach i w wodach morza Czarnego wolny od wszelkich przeszkód, będzie jedynie ulegał przepisom zdrowia cła i policyi, wydanym w duchu przychylnym rozwojowi umów handlowych.

„Dla nadania interesom handlowym i morskim wszystkich narodów pożądanego bezpieczeństwa, Rosya i W. Porta dadzą przystęp konsulom w portach swych, położonych przy wybrzeżach morza Czarnego, stosownie do zasad prawa międzynarodowego.

„Art. 13. Z powodu neutralizacyi morza Czarnego w treść artykułu 11go, utrzymanie lub zakładanie na wybrzeżach wojskowych arsenałów morskich, jest bez potrzeby i celu. N. Cesarz Wszech Rosji i J. C. M. Sułtan, zobowiązują się przeto nie tworzyć, ani też utrzymywać jakiegobądź wojskowego arsenału morskiego.

„Art. 14. W skutku zawarcia przez N. Cesarza Wszech Rosji i J. C. M. Sułtana konwencyi w celu oznaczenia siły i liczby lekkich statków, potrzebnych do służby brzeżnej, które sobie zastrzegają trzymać na morzu Czarnem, konwencya ta dołączoną jest do niniejszego traktatu i będzie miała tę samą moc i siłę, jak gdyby część jego stanowiła. Nie będzie ona mogła być ani unieważniona, ani zmieniona bez zezwolenia mocarstw, które niniejszy traktat podpisały.

Kongres odkłada odczytanie i stanowcze przyjęcie innych artykułów do następującego posiedzenia.

(Podpisy.)

PROTOKÓŁ XVI.

Posiedzenie w d. 27 marca 1856.

Obecni: Pełnomocnicy Austrii, Francji, W. Brytanii, Prus, Rosji, Sardynii, Turcji.

Protokół z poprzedniego posiedzenia zostaje odczytany i potwierdzony.

Hr. Walewski odczytuje projekt konwencyi, mającej zastąpić akt podpisany w Londynie 13go lipca 1841 roku.

Projekt ten zostaje przyjęty i kongres postanawia dołączyć go do niniejszego traktatu.

Kongres stanowi prócz tego, że protokół osobny, który podpisany będzie wprzód niż owa konwencya, zawaruje na przeciąg czasu potrzebny do opuszczenia terytorjów przez armie wojownicze, wyjątek czasowy z reguły zamknięcia cieśnin.

Hr. Walewski wraca do odczytania artykułów traktatu powszechnego, rozpoczętego na poprzedzającym posiedzeniu; artykuły przyjęte są z kolei w następujących wyrazach:

„Art. 15. Ponieważ akt kongresu wiedeńskiego ustanowił zasady urządzające żegluga na rzekach działających lub przepływających kilka państw, mocarstwa kontraktujące zastrzegają sobie obopólnie, aby na przyszłość zasady te zastosowane zostały do Dunaju i jego ujść. Postanawiają one, aby to rozporządzenie tworzyło na przyszłość część publicznego prawa europejskiego i biorą je pod swoją gwarancję.

„Żegluga na Dunaju nie może doznawać żadnych przeszkód, ani być podległą opłatom, któreby nie były wyraźnie przewidzianymi w zastrzeżeniach zawartych w następujących artykułach. Nie będzie zatem pobierane żadne cło oparte jedynie na fakcie żegluga na rzece, ani żadna opłata od towarów znajdujących się na statkach. Wyjść mające przepisy policyjne i kwarantannowe dla bezpieczeństwa państw, które rzeka ta dzieli lub przepływa, będą ułożone w duchu przyjaznym o ile to być może krajeńcu okrętów. Wyjąwszy te rozporządzenia, żadna inna jakabądź przeszkoda wolnej żegludze stawiana nie będzie.

„Art. 16. W celu urzeczywistnienia rozporządzeń powyższego artykułu, wyznaczoną będzie komisya, w której Francya, Austrya, W. Brytania, Prusy, Rosya, Sardynia i Turcyja reprezentowane będą każde

przez jednego delegowanego, mając obowiązek oznaczyć i wprowadzić w wykonanie potrzebne roboty, poczynając od Izakczy dla oczyszczenia ujść Dunaju, również jak części sąsiedniego morza, z piasków i innych zawad, końcem postawienia tej części rzeki i przyległej przestrzeni morza w najkorzystniejszych o ile można dla żegluga warunkach.

„Dla pokrycia kosztów tych robót, tudzież zakładów mających na celu bezpieczeństwo i ułatwienie żegluga w ujściach Dunaju, mogą być pobierane stałe opłaty i stosowne taksy, ustanowione przez komisję większością głosów pod wyraźnym warunkiem, że pod tym względem jak pod wszelkimi innymi, flagi wszystkich narodów uważane będą według skali zupełnej równości.

Pełnomocnicy tureccy oświadczają, że W. Porta chętnie dostarczy potrzebnych funduszy na wykonanie robót w powyższym artykule wspomnianych.

„Art. 17. Ustanowioną zostanie komisya złożona z delegowanych ze strony Austrii, Bawaryi, W. Porty i Wirtembergu (jedyn z każdego państwa), do których przyłączą się komisarze z trzech Księstw Nadunajskich, zatwierdzeni przez W. Portę. Komisya ta nieustająca: 1) wypracuje przepisy żegluga i policyi rzecznej; 2) usunie zawady jakiegokolwiek one były natury, sprzeciwiające się jeszcze w zastosowaniu na Dunaju postanowień kongresu wiedeńskiego; 3) nakaże i wprowadzi w wykonanie roboty potrzebne w całym biegu rzeki i 4) czuwać będzie po rozwiązaniu komisji europejskiej nad ułatwieniem żegluga w ujściach Dunaju i częściach morza przyległych.

„Art. 18. Komisya europejska dopełni swego zadania i komisya rzeczna ukończy prace swoje, określone w artykule poprzednim pod l. 1 i 2gą w przeciągu lat dwóch. Mocarstwa wyrażone na podpisie, zebrane w konferencyę, będąc zawiadomieniemi o tym fakcie, orzekną rozwiązanie komisji europejskiej, a stąd komisya rzeczna nieustająca, używać będzie tej samej władzy, jaką dotąd miała komisya europejska.

„Art. 19. Dla pewniejszego wykonania rozporządzeń postanowionych za wspólnym porozumieniem, według zasady wzywać wyrażonej, każdemu z mocarstw kontraktujących służyć będzie prawo trzymać w każdym czasie dwa lekkie statki w ujściach Dunaju.

„Art. 20. W zamian miast portów i terytorjów przytoczonych w art. 4 niniejszego traktatu i dla lepszego zabezpieczenia wolności żegluga, N. Cesarz wszech Rosji zezwala na sprostowanie granicy swjej w Besarabii.

„Nowa granica pójdzie od morza Czarnego w odległości jednego kilometru na wschód od jeziora Burnasola, zetknie się pionowo z gościńcem Akerman'skim (Białogrodzkim) i ciągnąc się jego szlakiem aż do wału Trajana, przejdzie na południe Bolgradu, zwróci się w górę rzeki Jałpuk aż do wysokości Saraczka i skończy się w Kalamori nad Prutem. W górze tego punktu dawna granica pomiędzy obu państwami nie ulegnie żadnej zmianie.

„Delegowani państw kontraktujących odznaczają według tych szczegółów linię nowej granicy.

„Art. 21. Terytorjum ustapione przez Rosję, wcielone zostanie do księstwa Mutańskiego pod zwierzchnictwem W. Porty.

„Mieszkańcy tego terytorjum używać będą praw i przywilejów zapewnionych księstwom i w przeciągu lat 3ch wolno im będzie przenieść gdzie indziej swoje zamieszkanie, rozrządzając według woli swoją własnością.

CZĘŚĆ LITERACKO-ARTYSTYCZNA.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

W KRAKOWIE.

(Dalszy ciąg)

Pozostaje nam mówić jeszcze o portretach, które zapełniły znaczną część wystawy. Poczet ich był znaczny, lecz niewiele tylko wniosło się nad mierność. Szczególniej naszym krakowskim malarzom byłoby do zarzucenia, iż okazując wielką skłonność do kompozycyj historycznych, tak mało uprawiają rodzaj portretowy, iż kłoby chciał portretu, musi się uciekać do zagranicznych artystów. Prawdziwie trudno zrozumieć jak można myśleć o obrazie historycznym, niebędąc dość biegłym w zrobieniu portretu. Wprawdzie skromniejsze to zadanie, ale dla tego nie to nie przeszkadza, aby dobrego portreciste postawić wyżej nad złego malarza religijnego lub historycznego. Wreszcie zdaniem naszym, każdy rodzaj dobry kiedy ręka mistrza doprowadzi go do doskonałości; wysoka powaga i znaczenie przedmiotu niesłania miernego utworu. Wartoby zatem, żeby malarze nasi, szczególniej krakowscy, mniej się porwali na wielkie kompozycje jako początkujący artyści, a więcej zajmowali się skromniejszym zadaniem por-

trretów — umiejac je bowiem malować, o wiele bliżej staną kompozycyji religijnej, niż przystępując do niej bez przygotowania i wyprawy.

Mogliśmy to uważać na p. Simmlerze z Warszawy, który dla tego nieposłownie zajmując miejsce w utworach większej skali i głębszego pomysłu, iż umie pojmoować zadanie portretu. Jego portret wyobrażający znanego pisarza podróży *Tripplina*, liczyć się może do najznakomitszych prac w tym rodzaju, zdobywających naszą wystawę. Krom samego podobieństwa, wiał on myśl w oko, wyraz w oblicze, a całą postać mimo konwencyonalnego naszego stroju, uszlachetnił artystycznym układem. — Niepotrzebujesz wiedzieć kogo portret wyobraża, bo zaraz domyślisz się, że to człowiek myśli lub uczucia, zgoła niepospolita indywidualność. Tu już niema li tylko niewolniczego skopiowania natury, ale coś nierównie więcej, co daje do myślenia, co każe odgadywać i ducha i charakter i powołanie człowieka. Między takim portretem a zwykłym portretem podobna zachodzi różnica, jak między gazeciarskim nekrologiem, a życiorysem studiowanym z życia, pism, czynów i całego społeczeństwa otaczającego jakiego pisarza. Wszystko też w tym portrecie po mistrzowski ujęte i wykonane; nic nie poświęcono malarze aż do kolorytu, który silnie trzymany pozwala całej postaci wyskoczyć nad płaszczyznę płótna. — O drugim portrecie tegoż artysty, wyobrażającym *Deo-*

tymę w białej tunice, w purpurowym płaszczu, w greckich sandałach z dwoma jenuzskami spisującymi jej improwizacye, możemy pochlebnie się wyrazić co do wykonania i rysunku; co do pomysłu mniej się zgadzamy. Jest w tej przedwczesnej apoteozie tak coś teatralnego, że się mimowolnie przypomniała koryna jakiego prowincjonalnego teatru.

Przez porównanie portret *Deoty* p. Kaniewskiego acz nie w całej postaci, jak poprzedzający, więcej ma zalet w układzie; jest to młoda dziewczica bez pretensyi, z trochę za słodkim wyrazem ust, choć w oczach czuć polską jeniálną myśl. — Wizerunek samego p. Kaniewskiego, robiony przez niego, ma siłę wyrazu w oku, i pozwala czytać w mówiącej twarzy. Jednakże w tym jak w innych portretach tegoż malarza czuć pewną ciężkość, która niedosć pozwala dobrać się częściom wystającym, ani otoczyć powietrzem okrągłości głowy i ciała. Szczególniej w wizerunku naszego romansopisarza i dramatyka p. Korzeniowskiego, niewidzimy ani tych rysów delikatnych, ani tego dowcipnego uśmiechu, ani tego dostrzegawczego spojżenia, właściwego temu autorowi — patrząc bowiem na portret, trudno się domyślić, żeby mógł wyobrazić kogoś więcej, jak zwykłego śmiertelnika.

Szkoda wielka, że talent p. Tępy, bawiącego obecnie w Paryżu, ten talent pełen świeżości, pełen uczucia poetycznego, nieozdobził naszej wystawy jaką kom-

pozycyją w rodzaju, w którymby zdolności jego objawiły się na szerszą skalę, niż w akwarelli przedstawiającej troje dzieci. Chłopczyk i dziewczynka trzymające się za ręce patrzą na mniejszą siostrzyczkę bawiącą się kwiatami. — Ta ostatnia szczególniej nieporównanie skomponowana; jaki to ruch prawdziwie dziecięcy w tym przegięciu się od niechcenia, w tym wyrazie twarzyczki dopominającym się pierwszoty czy nowej zabawki. Wszystko tu lekkie, przejrzyste, wydmuchnięte, a zarazem pewne i takiej siły, jaką się nie jeden olejny obraz nieposzczęci. Można powiedzieć, że p. Tępa w akwarelli niema sobie równego, bo wszystko zrobił co tylko zrobić można z naturą farb wodnych. Jednakże lubo świetność kolorytu i traktowania przemawia głośno na korzyść artysty, znać tu, owdzie pewne niedokładności, pewne pominięcia w rysunku i niektórych części ciała, dowodzące, że niemuśiał mieć wzoru, dla tego tak lekko je puścił.

Mówiliśmy już przy każdym rodzaju, i to z zasłużoną pochwałą, o pracach znakomitego artysty p. Boratyńskiego — gdy mowa o portretach, niemożemy go pominąć, bo i tu zajmuje on niepospolite miejsce. Postać rycerza z 15go wieku, w czerwonym aksaminowym kaftanie z balabardą w ręku, przypomina nam nieśmiertelne portrety starych mistrzów włoskich. Twarz szczególniej osłonięta siewięcą brodą, to oko krwią zasłane, z wyrazem hardego żołnierza, obok pewnej do-

„Art. 22. Księstwa Wołoszczyzna i Multany używać będą pod zwierzchnictwem W. Porty i gwarancją mocarstw kontraktujących, przywilejów i swobód, które dotąd posiadają. Wyłącznej opieki nad niemi wykonywać nie będzie żadne z państw gwarantujących, i nikomu służyć nie będzie osobne prawo mieszania się w ich sprawy wewnętrzne.

„Art. 23. W. Porta zobowiązuje się zachować w rzeczonych księstwach administrację niepodległą i narodową, równie jak zupełną wolność wyznania, prawodawstwa, handlu i żeglugi.

„Prawa i statuta dziś obowiązujące, zostaną przejrane. Ażeby co do tego przejrzenia zupełną zaprowadzić zgodę, komisja specjalna, względem której składu porozumia się wysokie państwa kontraktujące, zgromadzi się bezzwłocznie w Bukareszcie z komisarzem ze strony W. Porty.

„Zadaniem tej komisji będzie, zbadać obecny stan księstw i przedłożyć podstawy przyszłej ich organizacji.

„Art. 24. JCW. Sułtan przyrzeka, zwołać natychmiast z każdej z obu prowincyj dywan *ad hoc*, złożony tak iżby tworzył najdoskonalszą reprezentację interesów wszystkich klas społeczeństwa. Dywany te będą wzywane do wyrażania życzeń ludności względem stanowczej organizacji księstw.

„Ustanowienie kongresu ułoży stosunki komisji z owymi dywanami.

„Art. 25. Wziąwszy pod rozwagę zdania wyrażone przez obydwu dywan, komisja prześle bez zwłoki do obecnej siedziby konferencji, rezultat własnych swych prac.

„Ostateczne porozumienie z mocarstwem zwierzchniczym, zostanie zatwierdzone konwencją, zawartą w Paryżu pomiędzy W. stronami kontraktującymi, a hattı - szeryf odpowiedni zastrzeżeniem konwencji, stanowczo określi organizację tych prowincyj, oddanych na przyszłość pod zbiorową gwarancję wszystkich państw, które podpisały traktat.

„Art. 26. Zgodzono się, że księstwa mieć będą narodową siłę zbrojną, uorganizowaną w celu utrzymania pokoju wewnętrznego i bezpieczeństwa granic. Żadna przeskoda nie może być stawiana środkom nadzwyczajnym obrony, którą wspólnie z W. Portą obowiązane będą stawiać końcem odparcia wszelkiego obcego najścia.

„Art. 27. Gdyby pokój wewnętrzny księstw był zagrożony lub naruszony, W. Porta porozumie się z innymi państwami kontraktującymi względem środków utrzymania lub przywrócenia prawnego pokoju; pośrednictwo zbrojne nastąpić nie może bez poprzedniego pomiędzy temi państwami porozumienia się.

„Art. 28. Księstwo Serbskie zależeć będzie nadal od W. Porty, stósownie do hattów cesarskich, oznaczających jej prawa i swobody, zostawać mające na przyszłość pod zbiorową gwarancją państw kontraktujących.

„Rzeczono księstwo zatrzymać przeto swoją administrację niepodległą i narodową, tudzież zupełną wolność wyznania, prawodawstwa, handlu i żeglugi.

Przeglądając ostatni ten artykuł kongres stanowi, że wynikająca zeń decyzja w protokóle XIV. jest zamieszczona.

„Art. 29. Prawo załogi służące W. Porcie, tak jak zastrzeżone jest w ustawach poprzednich, zostanie utrzymane; żadne pośrednictwo zbrojne nie będzie mogło nastąpić na jej terytorium bez poprzedniego porozumienia się pomiędzy stronami kontraktującymi.

„Art. 30. Naj. Cesarz Wszech Rosyi i JCM. Sułtan zachowują w zupełnej całości stan posiadłości swoich w Azji taki jaki istniał prawnie przed nastąpieniem zerwaniem stosunków.

„Ażeby zapobiedz wszelkiemu oporowi miejscowemu, będzie sprawdzoną i jeżeli potrzeba sprostowaną granicą bez uszczerbku jednak terytorjalnego dla jednej lub drugiej z obu stron.

„W tym celu wysłana zostanie na miejsce bezpośrednio po przywróceniu stosunków dyplomatycznych pomiędzy dworem rosyjskim i W. Portą, komisja mieszana, złożona z dwóch komisarzy rosyjskich, z dwóch komisarzy otomańskich, jednego komisarza francuzkiego i jednego angielskiego. Prace jej wykończone być muszą w przeciągu 8 miesięcy, licząc od wymiany ratyfikacji niniejszego traktatu.

Pierwszy pełnomocnik francuzki oświadcza, iż na-

stępuje artykuł zastrzegający opuszczenie terytorium otomańskiego przez armie sprzymierzone.

Robi on uwagę, że konwencje poprzednie zawarte z Portą oznaczają w tym przedmiocie przeciąg czasu, który w miarę rozwinięcia się wojny, stał się materialnie niedostatecznym do wyprowadzenia wojska i agromadzonych w tej chwili zasobów w Krymie. Dodaje, on że ewakuacja nastąpi zaraz po zawarciu pokoju i że jest zamiarem Francyi równie jak innych sprzymierzonych, wyprowadzić armie swoje w jak najkrótszym czasie, lecz że ruch ten niemniej nad pół roku wymagać będzie, że sprzymierzeni Porty niebędą zatem mogli dopełnić w oznaczonym przeciągu czasu przyjętych pod tym względem zobowiązań, i że należy porozumieć się obecnie w tej mierze.

W skutek tych uwag kongres stanowi, że się zgromadzi natychmiast po zawarciu pokoju dla ułożenia warunków ewakuacji i oznaczenia czasu, w którym się też ma odbyć.

Przyjęcie ostatnich artykułów traktatu powszechnego odłożone jest do następującego posiedzenia.

Projekt zawrzyć się mającej konwencji pomiędzy Rosją i Turcją dołączony do protokółu Xgo po przejrzeniu zostaje przyjęty i tak zatwierdzony jak do niniejszego protokółu jest dołączonym.

(Tu podpisy).

Korespondencya Czasu.

Wiedeń 14 maja.

Opinia publiczna coraz więcej zaczyna kłaść wagę na traktat 15 kwietnia. Jakikolwiek będą jego następstwa, to pewna, że Rosya tak stanęła po za sytuacją określoną tym traktatem jak stała Francya po traktacie 1840 r. Czy gabinet petersburski z osobnieniem swego wyjdzie, jak Francya wyszła traktatem r. 1841, lub czy pozostanie na stronie czekając na wypadki, to czas pokaże. Pierwsza droga byłaby dowodem, że w Petersburgu przyjęto pokój i traktat d. 30 marca niejako nalożoną konieczność, lecz jako uznaną dobrowolnie potrzebę. Druga mogłaby przedłużyć w Europie to mniemanie, które stało się dla Austrii, Francyi i Anglii powodem do podpisania traktatu 15 kwietnia. Na jednej i na drugiej drodze, Rosya z dopełnieniem wiernem traktatu 30 marca rozminąć się nie może. Od tego nawet będzie musiała zacząć. Przystąpienie rychłe i bez ogródek do wykonania przyjętych zobowiązań byłoby dowodem, że w Petersburgu myśl nowej polityki, którą Europa chce rozwinąć i ustalić, pojęta i oceniona została. Przymierze między Anglią i Francją nie nadwężone jak się spodziewano. Przeciwnie, Austrija jako nowy żywioł weszła w środek, z duchem i siłą równoważeni, i jednana sprzecznych kierunków, któreby w tem przymierzu trwałość jego i spokojność Europy na szwank wystawić mogły. Stanowisko to Austrii jest ważnym i jej wpływ będzie onemu odpowiedni. Gabinet tutejszy nie zapominał jak była polityka Anglii 1848 r. we Włoszech; lecz ma teraz silne przekonanie, że podobnej polityki Anglii się teraz nie chwyci. Podobnie i w innych kwestjach excentryczność Anglii znajduje w kombinacjach zgodnych Francji z Austrią do-tateczny hamulec, jak może niekiedy znów duch rozsądnej inicjatywy wychodzący z Londynu stanie się pożytecznym bodźcem dla Wiednia i Paryża.

Hr. Buol przepędzi część lata w stolicy, potem się uda do wód. Znaczna część dyplomacji osiada w Hitzing St Veit, i Brüll. Książę Petruła poseł neapolitański zajmie w tem ostatnim miejscu wspaniały dom p. Tedesco. Baron Brunnow weźmie zapewne już najęte przez ks. Gorczakowa mieszkania w Hitzing.

Przyjazd księcia Sanguski, wzmocnił nadzieje i usiłowania deputacji galicyjskiej. Książę Sangusko ma tu wysokie stosunki i był jak wiadomo pierwszym pełnomocnikiem w kwestyi, która się toczy. Poseł angielski daje dziś dla niego obiad.

Berlin 13 maja.

Z pierwszym dniem Zielonych świątek zaczęła się nareszcie, zapewne już na dobre, pora letnich zajęć, rozrywek, zabaw mieszkańców Berlina. Trzej surowi patronowie pogody, w nagrodę za dokuczliwe zimno dni poprzednich, okazali się nader łagodnymi. Wczoraj i dziś był czas przeliczny. Deszcz, który spadł rano w pierwsze święto, rzęsił i ciepły, oczyścił powietrze, orzeźwił wegetację, przybił do ziemi

nieznośny pył, napelniający ulice i promenady. W drugie święto zdawało się, że cała ludność wyniosła się za miasto. Powozu, doróżki, za żadne pieniądze nie można było dostać w mieście. Od południa wszystkie były zamówione, rozwożąc mieszkańców w poblizsze okolice. Najwięcej publiczności było jednak w Thiergarten, który w tej porze jest prawdziwym rajem Berlina. Wszystkie drogi, aleje, ścieżki, zasiane były spacerującymi w powozach, konno, pieszo. Lokale publiczne przytykające do Thiergartenu lub w środku jego leżące, *Kroll, Odeum, Hoffjaeger* i inne, nie mogły pomieścić cisnącej się publiczności, tu na koncert, tam na letni teatr, owdzie na fajerwerk, taniec pod gołym niebem lub inną zabawę. Najpiękniejsza pogoda trwała przez cały dzień i noc; dzisiaj podobna; więc i dziś jeszcze połowa święta, kramy otwarte, ale nie widać kupujących, ani pracujących. Liczba teatrów letnich pomnożyła się o jeden nowy, w pierwsze święto otwarto, zwany *Koenigsstadt*, a położony w wschodniej stronie miasta przy *Blumenstrasse*, wśród prywatnych i publicznych ogrodów, w okolicy dworca kolei żelazkiej. Towarzystwo aktorów pod dyrekcją Wallnera, który dawniej był dyrektorem teatru w Poznaniu, stoi w lasce u publiczności, bo dobrze jest złożone i wiele sobie zadaje pracy, aby zasłużyć na względy. Teatralnie robią w ogóle bardzo dobre interesy. Teatra bowiem królewskie w ciągu lata nie mają żadnego pościgu. Albo zbywają publiczność lada czem, bo najlepsi aktorowie znajdują się na urlopie, albo całkiem się przez dość długi czas zamknęli. Jak na stolicę tak ludną, i przez którą przejeżdża tylu cudzoziemców, jest to nawet myśl dość szczególna, zamknąć teatru na cały miesiąc. Zrobiono to po pierwszy raz w zeszłym roku, w bieżącym stanie się tożsamo w miesiącu lipcu. *Montagspost* radzi królewskiemu intendenturze, aby dla zaspokojenia ciekawości przejeżdżających, pokazywać przynajmniej dwa razy w tygodniu za małą opłatą oświetlony dom opery, który i bez przedstawień wart jest widzenia jako budynek. W ciągu ostatnich kilku dni popisowały się w operze dwie obce śpiewaczki, ubiegające się o umieszczenie przy niej dla ról oper komicznych. Dawne śpiewaczki podstarzały się, a panna Wagner ma właściwie tylko powołanie z przy-czynny głosu swego, tylko do oper tragicznych, mianowicie tak zwanych klasycznych. Jedną z rzeczonych śpiewaczek, panna Michal, jest nadworną śpiewaczką w Sztokholmie; druga panna Bianchi, z ojca Włocha osiadłego w Rosyi, z matki Niemki z Tyłży, urodzona w Wilnie, wychowana w Petersburgu, wykształcona w muzyce w Paryżu i tamże obecnie angażowana. Obiedwie śpiewają włoską metodą z niemałą biegłością, i mają głos godzien słyszenia. Zdaje się jednak, że intendentura królewska nie była ani z jednej ani z drugiej zadowolona, szukając większej doskonałości, a podobno i większej piękności. Zresztą publiczność tutaj, nie smakująca bardzo w operach włoskich, mianowicie w Donizettim i Verdym, zgodzi się tylko na ich przedstawienie, gdy primadonna będzie śpiewaczką pierwszego rzędu. Dwie współzawodniczki nie doszły jeszcze do tej wysokości, zawsze lepsze, niż podstarzałe dawniejsze śpiewaczki z podziurawionym glosem. P. Ristori przybędzie tu dopiero w miesiącu październiku, p. Jella, baletniczka rosyjska, którą wydają za najznakomitszą tancerkę dzisiejszą, przybędzie tu dopiero na miesiąc listopad.

Wyciągnięte przed świętami dwa wielkie losy klasycznej loteryi na 150,000 i na 100,000 talarów, dostały się tą razą do Berlina, w większej części ubogim rzemieślnikom i robotnikom, którzy grali do spółki. Komisant hotelu Meinhardta wygrał 1/4 losu wielkiego. Brał po parę złotych za bieganie za sprawunkami, teraz sam założył hotel.

W okolicach Berlina niezmierna masa chrząszców jest tego roku. Wiadomo *Gazety Vossa*. Na zabezpieczenie drzew od gąsienic, poleca się: Do 100 funtów wody wzięść 2 funty chloru-wapna, zmieszać to z sobą, i płynem tym, za pomocą pędzla, albo szczotki, pnie drzew od korzeni do odnóg namaczać w równiej mierze w miesiącu kwietniu, najpóźniej maju (najlepiej w dzień dżdżysty). *Probatum est*, zwłaszcza, gdy się tożsamo i w jesieni powtarza.

Londyn 12 maja.

L. Poczynam od sprostowania końca zawczorajszego listu. W przedmiocie kontyngensu angielsko-tureckiego powinno tak się rozumieć, że Turcyja go na swęj

ziemi niepotrzebuje, a przeto on się rozwiązuje, z przeznaczeniem dla oficerów, nie od Turcyi ale od Anglii dwumiesięcznego żołdu, a calorocznego dla żołnierzy. Agencya londyńska dla kozaków sultanskich, o której z Paryża donoszono jakoby była rozwiązana, jeszcze istnieje, lecz zapewne nie na długo. Zdaje się jednak że potrwa, a przynajmniej główne jej biuro w Paryżu, dopóki sprawa i los oddziału kozaków nie będzie ostatecznie rozwiązana.

Listy zagraniczne donoszą o nowych powikłaniach politycznych wynikających z kongresu paryskiego. Powodem do nich stało się zawarcie osobnej umowy między Anglią, Francją a Austrią, gwarantującej ręką objęte ugodą z dnia 30 marca w celu zabezpieczenia Austrii od wszelkiej napaści ze strony Rosyi. Umowa ta między trzema mocarstwami była zawarta dnia 15 kwietnia i tak potajemnie, że się tego drudzy pełnomocnicy nie domyślali. Pierwszą o niej wiadomość otrzymano dopiero z pism angielskich. Hr. Orłow miał tem postępowaniem trzech dworów być obrażony i zażądał expłikacyi od Cesarza Napoleona? Cesarz, jak slychać, wysłał z nią generała Ney do Petersburga. Poseł pruski miał także być obrażony, i podróż ks. Windischgrätz do Berlina ma zostawać w związku z tą samą sprawą.

Domaganie się hr. Walewskiego o ukrócenie wolności druku w Belgii przyjęte było z oburzeniem na posiedzeniu Izb. P. Orts, jeden z deputowanych, uczynił zapytanie ministrom: „Czy oni zamierzali jaką nową zmianę zrobić w konstytucyi? Odpowiedzią było: „żadną, i nigdy o tem nie myśleli“. Słowa te ministra spraw wewnętrznych z taką energią były wyrzeczone, iż wielkie wrażenie na obecnych sprawiły i rozgłos ich rozszedł się po całej Europie.

Baron Brunnow dokonawszy swęj misyi u dworu względem wstąpienia Cesarza Aleksandra II. na tron, opuścił w sobotę Londyn, udając do Frankfurtu nad Menem. Formalności tego zawiadomienia dopełnił on na audyencji u Królowej w dzień 3go maja. Angliki wiedząc, ile dyplomaci rosyjscy zwykli przywiązywać wagę do pewnych dni, wnoszą zjad, że Cesarz Aleksander II wróci rząd konstytucyjny Polsce. Hon. Charles Grey dziś wyjeżdża do Petersburga w poselstwie z własnoręcznym listem od Królowej, uznającej Aleksandra II jako Cesarza Wszech Rosyi. Koronacja jego, jak z manifestu dziś ogłoszonego widzimy ma się odbyć w miesiącu sierpniu w Moskwie.

Lord Clarendon wysłał okólnik do agentów angielskich bawiących u różnych dworów, objaśniając ich bliżej o sprawach kongresu paryskiego, z poleceniami jak się nadal w zmienionym stanie stosunków zagranicznych zachować mają. O okólniku tym wiele jest mowy w stolicach na kontynencie, i cały świat dyplomatyczny ciekaw jego treści.

Przeszły soboty było długie posiedzenie ministrów w sali ministra spraw zagranicznych. Ile można dorozumiewać się, lord Palmerston zawiadomił w ten dzień kolegów swych o dalszych przedmiotach polityki parlamentarnej. Później ministrowie rozjechali się na wakacje zielonych świątek, to jest do środy, do którego dnia parlament został odroczony.

Królowa z całą rodziną i dworem wyjechała na wspaniałą wight do ulubionego jej letniego mieszkania, gdzie podobno ma zabawić do 26go b. m. Dzień 29 będący rocznicą jej urodzin, przeznaczony jest na przygotowane fajerwerki, na fety, zabawy i różne wesole obchody z powodu zawartego pokoju. Illuminacje jakie będą, będą więcej dla Królowej niżeli dla zapowiedzianego powodu.

Szerzą się na nowo wieści o mającym zebrać się kongresie monarchów tego lata w Berlinie. W ich liczbie wyraźnie wymienieni są Cesarze: Napoleon III, Franciszek Józef i Aleksander II. Była dawniej mowa nawet o Królowej Wiktorii. Lecz podobniej do wiary że tylko Książę Albert z powodu zaręczenia królowej z Księciem Pruskim, stolicę pruską odwiedzi.

Z listu z poznańskiego wyczytuje, że hr. Alfons Taczanowski, mianowany niedawno parem, i w wielkich łaskach u Króla zostający, przeznaczony jest na prezesa W. Księstwa Poznańskiego na miejsce Puttkamera, i mówi, że obywatele poznańscy byłiby radzi temu wyborowi.

Wiedeń 15 maja. JCKAp. Mość najwyższem postanowieniem swoim z d. 9go b. m. raczył zamianować dotychczasowego nadzwyczajnego posła i peł-

brodusznosci w pięknych ustach, dostatecznym są dowodem, że ten, kto taką postać skreślił do najpierwszych artystów policzonym być może. Koloryt twarzy, traktowanie sukni aksaminnej, umiejętne udrapowanie, każda część zgola, świadczą o klasycznej sztuce.

Kto takie portrety robi, ten śmiało może się do historycznej kompozycyi posunąć; już on nie lalki poustawia, ale ludzi stwarza. — Insze dwa portrety, jeden wyobrażający księdza biskupa Łętowskiego, drugi młodego chłopca (syna artysty) lubo pełne życia, mniej mają osobliwych zalet, szczególniej w pierwszym nieudala się karnacja twarzy, przez użycie nieprzejrzystej farby, która zostawiła na niej pewną sinosć chorobliwą. Lubo z drugiej strony umiał artysta pochwycić i giest, i ruch całej postawy, w sposób wielce charakterystyczny.

(Dok. nast.)

LIST

Kazim. Brodzińskiego do X. Janowskiego
W KRAKOWIE *).

Wielmożny Mości Dobrodzieju!
Lubo nie miałem dosyć sposobności zasłużyć na wzglę-

*) Wiadomo, że Brodziński pomimo zasług swoich w li-

dy W. Pana Dobr., jednakże dobroć Jego i pokrewieństwo ośmiela mię udać się do niego z prośbą wiele dla mnie znaczącą.

W uniwersytecie tutejszym, mam wykład kursu historyi krytycznej literatury polskiej i komisya oświecenia przeczytawszy i przyjęwszy mój plan, uznała za potrzebne otworzyć nową katedrę temu przedmiotowi poświęconą. Jest to praca, która pierwsza u nas w tym rodzaju nie miała mnie pracy kosztowała i będzie kosztować. Ale to mię pociesza, iż jej pożytek i potrzebę uznano. Jedną mi tylko trudność zachodzi, to jest: iż ustawy mię chcą, aby okazać wrpód dyploma doktoratu a przynajmniej magistra. Wiadomo W. Panu Dobr., iż zapal młodzieńczej w czasie gotującej się wyprawy Napoleońskiej, niedozwolił mi myśleć nadal o podobnych zaszczytach i najpierwszą potrzebą być mi się zdało, stać w szeregach żołnierzy. Po powrocie atoli z nieszczęśliwej wyprawy, tyle pracowałem nad sobą, żem się obeznał z obcą literaturą a najwięcej z ojczystą. Doszedłem do tego, iż jestem publicznym

teraturze, nieotrzymał doktorskiego stopnia od Uniwersytetu Krakowskiego, który w ten czas nietylko znakomitości liczył w swoim gronie, aby mógł być lekce waży Brodzińskiego.

nauczycielem wymowy i poezyi w konwiktie XX. Pi-jarów, oraz w seminarium tegoż zakonu, i te obowiązki już czwarty rok pełnię. Za radą więc rektora tutejszego uniwersytetu JW. X. Szwejkowskiego chciałbym się udać do Szkoły Głównej krakowskiej czylibym w niej niemógł pozyskać zaszczytu wyżej wspomnianego. Ale niebędąc pewnym jakąby drogą o to się starać, umyśliłem upraszać łaski W. Pana Dobr. o pomoc i radę. Raczysz mi może darować, że tu śmiem moje niejako uczone zasługi wymienić, bo bez tego niemógłbym żądać Jego względów. Wydałem rozprawy o Duchu poezyi polskiej, o pismach klasycznych i romantycznych, o Dążeniu polskiej literatury, prócz tego różne drobniejsze pisma i listy w tymże przedmiocie, o których Jan Śniadecki i inni uczeni pochlebne zdania ogłosił. Prócz tego trajedyja Templaryusze z francuskiego tłumaczona, dwa tomy moich Poezyj świeżo z druku wyszły, pozwalają mi mieć nadzieję, iżby te prace moje mogły mi wyjednać zaszczyt, o który proszę mam zamiar. Jestem członkiem Towarzystwa król. Przyjaciół Nauk, i nietylko w tem gronie ale i jako redaktor przyszłego Pamiętnika Warszawskiego, ciągle się naukom poświęcam. Mię mi jest przytęm wspomnienie, że jestem Krakowianin, że w Krakowie czerpałem pierwsze wiadomości, które się staram wydoskonalać i niemi krajowi służyć. Wyznaję nakoniec, iż nader szacowne dzieło JW. Sołtykowicza O stanie aka-

demia krakowskiej podało mi myśl pracowania nad kursem o czystej literatury w tymże samym duchu, to jest: aby uczonych Polaków nie tylko jako pisarzy oceńnić, ale jako obywatelów ile radą i czynami na swój wiek i naród wpływali.

Upraszałem więc dobroci W. Pana Dobr., abys mię (jeżeli można) najspieszniej zawiadomił raczył, jeżeli ta prośba otrzyma skutek, jak i w jakiej formie mam podanie napisać? Jeżeliby wypadło jestem gotów przesłać jakąką rozprawę umyślnie do tego celu napisaną, jeżeliby zaś można poprzestać na pismach już przeznaczenie wydanych oszczędziłbym sobie zwłokę czasu, bo od tego dyplomu zacciecie mojego kursu zawisło. Cóżkolwiek wypadnie, racz łaskawie Panie z swojej strony użyć wpływu i mię rzecz tę ile możności ułatwić i przyspieszyć. A mojem dożgonem staraniem będzie, ażeby mi się okazał godnym i względów Szkoły Głównej krakowskiej i Jego życzliwości.

Jestem WW. Panu Dobr. z wysokim poważeniem przywiązany i życzliwym kuzynem K. Brodziński.

Mieszkałam przy ulicy Freta Ner 275.
Warszawa dnia 20 listopada 1821 roku.

nomocnego ministra przy dworze ces. francuskim rzeczywistego tajnego radcę bar. Hübnera, ambasadorem swoim tamże.

— *Gaz. Wiedeńska* pisze: Temi czasy, w jednym z bardzo czytanych dzienników południowo-niemieckich (jest tu niezawodnie mowa o *Gaz. powsz. augsburskiej* P. R. Cz.) znajdują się korespondencye z podaniem różnych miejsc pochodzenia swego, których zadaniem zdaje się być obudzanie powątpiewania w trwałość zgody między kościołem a państwem i wlać wiarę w niejakie zachwianie się jej, już teraz objawiające się. W tym celu ton tych listów jest taki jakgdyby miał na celu, korespondenta wystawić w oczach czytelnika, jakoby walczącego w obronie rzędu przeciw sile nieprzyjacielskiej interesom i prawom państwa zagrażającej i kazać się temu ostatniemu domyślać, że po za temi wyłaniami się leży coś więcej, niż niechęć zwykłego korespondenta niemającego znieść myśli szczęśliwego istnienia i trwałości zgody rządu z episkopatem. Zuchwałość występująca w ten sposób w nicyznych oczach nie będzie uznana za godną uwagi; natomiast zaś zadaniem jest dziennikarstwa z przedmiotem obeznanego, stawać na przeciw złudzeniu wyraźnie wymierzonomu na uwiedzenie tych którym stosunki w Austrii mniej dokładnie są znane; zdaje nam się przeto, że wszystkim pismom publicznym, którym idzie o rozpowszechnienie prawdy, tudzież czytelnikom ich, wysławiamy przysługę, zwracając uwagę ich na to, aby podobnym korespondencyom, z jakiegokolwiek płynąby one mogły źródła, nie dawali więcej wiary, niżeli na to zasługują.

— Przyjazd JCW. Arcyksięcia Ferdynanda Maksa do Paryża zwiózł się o dni parę, z powodu, iż Arcyksiążę zamierza zwiedzić poprzednio niektóre dwory niemieckie. Spodziewają go się wszakże w Paryżu jutro.

— Jny gubernator królestwa Lombardzko-Weneckiego marszałek hr. Radecki udzielił pozwolenie powrotu do kraju wygnancom Michele Cassich, Tommaso Hafner, Giovanni Millich, Emilio Mainardi i hr. Vincenzo Burovich.

— Rada gminna Wenecji na d. 9 b. m. uchwałała przez wzgląd na ważność przekopu Suezkiego dla handlu miasta Wenecji, mianować komisję, którejby zadaniem było przedsiębrać to wszystko co tylko miastu może zapewnić udział w tem przedsiębiorstwie i jego następstwach, i p.dpisano na tymczasowe wydatki komisji 10,000 lirów.

— Jenerał gubernator lombardzko-wenecki hr. Radecki, dozwolił wrócić do kraju wychodźcom Eugeniuszowi Rossi i Piotrowi Glanchich.

— *Gaz. di Milano* pisze: Wiadomo nam, że hr. Józef Archinto ma już w ręku dekret z najwyższą sankcją, tyczący się budowy kolei lombardzko-weneckich i centralnej kolei włoskiej. Następnie hr. Archinto i książe Melzi porozumieli się, aby rada zawiadowcza obu tych kolei przebywała w Medyolanie.

Włochy.

Dzienniki wiedeńskie zamieszczają następującą notę pełnomocników sardyńskich; na konferencyach paryskich, podaną hr. Walewskiemu i lordowi Clarendon pod datę 16 kwietnia, a którą hr. Cavour złożył wraz z innymi dokumentami w parlamencie w Turynie. Nota ta, jak pisze *O. D. Post* nie jest właściwym memoriałem o którym tak wiele mówiono, a którą pełnomocnik sardyński wręczył reprezentantom państw zachodnich na d. 27 marca r. b. *Opinion* przynosi ten ostatni dokument, który się bardzo mało różni od noty powyższej. Nota z 16go kwietnia brzmi:

„Podpisani pełnomocnicy N. Króla Sardyńskiego pełni zaufania w uczucia sprawiedliwości rządów francuskiego i angielskiego i w przyjaźń ich dla Piemontu, nie rzekli się nadziei, od czasu otwarcia konferencyj, że kongres paryski nie rozejdzie się bez zgody pod ścisłą rozważką stanu Włoch i obmyślenia środków ku zaradzeniu jemu, przywracając równowagę polityczną, zwichnioną skutkiem okupacji znacznej części prowincyj półwyspu przez wojska zachodnie. Pewni pomocy swoich sprzymierzeńców nie chcą mniemać, aby inne jakie mocarstwo okazało się tak żywe i tak szlachetne zajęcie się losem chrześcian na Wschodzie należących do plemion słowiańskich i greckich, miało odmówić zajmowania się ludami plemienia łacińskiego daleko nieszczęśliwsiemi, ponieważ na tym stopniu cywilizacji, na którym się one znajdują, daleko żywiej uczuwają następstwa złego rządu.

„Nadzieja ta zawiedziona została. Pomimo dobrej woli Francji i Anglii, pomimo przyjaznych ich usiłowań, uporczywe wymagania, aby rozprawy kongresu pozostały ściśle określone w obrębie kwestyj, wskazanym przed zebraniem się narad, jest powodem, iż zgromadzenie to, na które zwrócone są oczyszczonej Europie, rozwija się, nietylko nieprzyjacielskiej ulgi nieszczęściu Włoch, ale nawet nie rozniecający po za Alpiami półwyspu nadziei na przyszłość, któryby zdolną była ukończyć i dozwoliła znieść obecność z rezygnacją. Stanowisko odrębne zajęte przez Austrię na łonie kongresu, czynić może nieuniknionym ten opłakany rezultat. Podpisani zmuszeni są uznać to. Zatem, nieczyniąc najmniejszej wymówki sprzymierzonym swoim, uważają za obowiązek swój, uwagę ich całą zwrócić na przykre następstwa, jakie mieć to może dla Europy, dla Włoch, szczególnie dla Sardynii.

„Byłoby zbyt ciężkim skreślać tu dokładny obraz Włoch; to co się w tamtych stronach dzieje od wielu lat, zbyt jest znanem. System ucisku i gwałtownej reakcyi uswięcony w r. 1848 i 1849 usprawiedliwiony zapewne wówczas przytłumieniem zaburzeń

rewolucyjnych, trwa wciąż bez zmiany. Można nawet powiedzieć, że z małemi wyjątkami utrzymuje się on z podwójną surowością. Nigdy więzienia i galery nie były więcej napełnione więźniami politycznymi; nigdy liczba wygnañców nie była liczniejszą; nigdy polityka surowiej nie była zastosowana. Co się dzieje w Parmie, dowodzi tego dostatecznie. (*Oestr. Ztg* podaje „co się dzieje w Rzymie“ P. R.) Podobne kroki rządu, muszą koniecznie utrzymywać ludność w ciągłym wzburzeniu i wstrząśnieniu rewolucyjnym. Taki jest stan Włoch od lat siedmiu. A przecież ostatnimi czasy agitacja popularna zdawała się uspakajać. Włosi widząc, jednego z panujących narodowych w przymierzu z mocarstwami zachodnimi, aby zasadam prawa i sprawiedliwości zapewnić zwycięstwo, powzięli nadzieję, że pokój nie przyjdzie wprzód do skutku, zanim się nie przyniesie pewnej ulgi ich cierpieniom. Nadzieja ta uczyniła ich spokojniemi i zrezygnowanemi. Ale kiedy wiadomym będzie ujemny skutek kongresu, kiedy dojdzie ich wiedzy, że Austria pomimo uprawnionego i przyjaznego wnieśnięcia się Francji i Anglii odmawiała wszelkich narad i nawet niechciała słyszeć o wzięciu pod rozbiór środków właściwych do położenia końca tak smutnemu stanowi rzeczy, naówczas ukojone wzburzenie z nową bezwzględnością obudzi się na powrót mocą. Przekonani że po dyplomacyi niczego spodziewać się nie mając ani też po mocarstwach, które się losem ich zajmowały, rzucą się z całym ogniem południowym w szeregi rewolucyjnej i burzącej partyi włoskiej, a kraj ten stanie się na nowo rozróżnionym ogniskiem sprysyżeń i zawichrzeń, które zapewne przez podwójną surowość przytłumić się dadzą, ale za najmniejszym ruchem w Europie z nową wybuchną siłą. Jeżeli przykry ten stan rzeczy zasługuje aby zwrócić na siebie uwagę Francji i Anglii, gdyż oba te państwa zarówno mają interes w utrzymaniu spokojności porządku rozwoju cywilizacji, to rząd króla Jmci Sardyńskiego tem więcej sprawa ta obchodzić musi.

„Rozbudzenie namiętności rewolucyjnych we wszystkich krajach otaczających Sardinie, powstając z powodów zdolnych najwzajemnie sympatyje między ludem, wystawia kraj nasz na bardzo wielkie niebezpieczeństwa, mogące szkodzić stałej i umiarowanej polityce, która tak szczęśliwie przyniosła skutki w kraju i zjednała Sardynii współczucie i poważanie oświeconej Europy. Lecz nie tu jedyne niebezpieczeństwo, jakie Sardynii zagraża; daleko większem jest następstwo środków używanych przez Austrię do przygaszenia żaru rewolucyjnego we Włoszech. Zawieszana przez panujących nad małemi krajami włoskimi, którzy niesą w stanie powstrzymać niezadowolonych poddanych swoich, Austria obsadza wojskiem większą część doliny Padu i Włoch środkowych, a wpływ jej daje się uczuwać bez sposobu stawienia mu sporu, w tych krajach nawet, gdzie wojsk swoich niestrzyma. Takowe opierając się z jednej strony na Ferrarze i Bolonii, rozciągają się aż do Ankony wzdłuż brzegów morza adryatyckiego, które omal że nie jest już jeziorem austriackim, a z drugiej strony Austria pania jest Placencji, którą chce zamienić na twierdzę pierwszego rzędu wbrew duchowi jakkolwiek nie brzmienia traktatu wiedeńskiego. Posiadając w Parmie załogę sposobni się do rozciągnięcia wojsk swoich wzdłuż granicy sardyńskiej od Padu do szczytu Apeninów. Takowe ciągnie zajmowanie ziem należących jej, uczyniło Austrię nieograniczoną panią całych Włoch, zniewoliło równowagę ustaloną traktatem wiedeńskim i jest nieprzerwaną dla Sardynii pogroźką.

„Sardynia zamknięta niejako ze wszech stron przez wojska austriackie i na wschodniej granicy swojej zupełnie otwartej widząc rozciągające się siły mocarstwa, którego uczucia nie są dla niej najprzejrzystsze, znajduje się w stanie ciągłej obawy i widzi się zmuszoną trzymać się zbrojnie i chwycić się silnych środków, obrony z wielką szkodą finansów swoich które w skutku wypadków 1848 i 1849 r., tudzież wojny w jakiej właśnie teraz miała udział, i tak już są wycieńczone. Fakta przytoczone przez podpisanych dostatecznie są, aby ocenić jak niebezpiecznym jest położenie w którym się król sardyński znajduje.

„Podbudzany wewnątrz namiętnościami rewolucyjnymi, wzywany na około przez system gwałtownego ucisku i przez okupację zagraniczną, zagrożony rozpostarciem się sił austriackich, może zostać lada chwila zmuszonym nieuniknioną koniecznością do chwycenia się ostateczności, których następstwa weale obliczyć się nie dadzą.

„Podpisani niewątpią, że podobny stan rzeczy musi budzić troskliwość rządów francuskiego i angielskiego nietylko przez wzgląd na szczerą przyjaźń i istotne współczucie tych mocarstw dla panującego, który sam jeden pośród wszystkich w chwili, kiedy skutek najbardziej był wątpliwy, wyraźnie po ich stronie stanął, lecz przedewszystkiemi dlatego, że stan taki jest niebezpieczny dla Europy. Sardynia jest jedyne w Europie państwem, które umiało nieprzebyte stawić zapórę duchowi rewolucyjnemu, a w tym samym czasie pozostać bez zależności od Austrii. Jeżeli Sardynia w skutku wycieńczenia sił swoich lub opuszczenia przez sprzymierzeńców upadnie, jeżeliby zmuszona została znieść panowanie Austrii, wtedy zawojowanie Włoch przez Austrię byłoby gotowem. A Austrija która bez najmniejszych ofiar uzyskała niezmierną korzyść wolności żeglugi na Dunaju i zneutralizowania morza Czarnego, otrzymabyby przeważny wpływ na Zachodzie. Niepodobna, aby Francja i Anglia żyłyby tego scobie; nigdy one na to nie zezwola. Pełnomocnicy przekonani są, że gabinety paryski i londyński bio-

rząc stan Włoch pod rozważką, porozumiewszy się z Sardynią, będą umiały znaleźć środki położenia takowemu końca.

Cavour. — Villamarina.

Rosya.

Hrabia Chreptowicz dotychczasowy poseł rosyjski przy dworze belgijskim mianowany został posełem przy rządzie W. Brytanii, jak to donosi depesza telegraficzna z Londynu 12 maja.

Mianowanie księcia Dołgoruckiego, dawniejszego ministra wojny, ambasadorem rosyjskim w Paryżu jest prawie pewne; towarzyszyć mu będzie jako radca poselstwa p. Bałabin, sprawujący dzisiaj tymczasowo interesa rosyjskie w Wiedniu.

— Jenerał-gubernator kijowski, wołyński i podolski książę Wasylizkow uwolniony został od tymczasowego sprawowania urzędu kuratora okręgu naukowego kijowskiego. Kuratorem tegoż okręgu naukowego mianowany został rzeczywisty radca stanu Rehinder.

Petersburska Gazeta handlowa donosi, iż dzisiaj po przywróceniu stosunków handlowych między Rosją a Francją, konsulowie szwedzcy będą tymczasowo opiekować się interesami handlu rosyjskiego, w portach francuzkich Marsylii, Tulonie i Hawrze, dopóki konsulowie rosyjscy mianowani nie zostaną. Podjęcie się tej opieki przez konsulów szwedzkich jest oznaką grzeczności Szwecyi dla Rosyi.

— Dzienniki petersburskie z 6go maja ogłaszają reskrypt cesarski wydany 4go maja do Ję C. W. W. Ks. Heleny Pawłownej, pod której opieką utworzyło się towarzystwo „włód miłosierdzia“ opatrujących chorych i rannych żołnierzy w Krymie. Wreskrypcie tym składa Cesarz W. Książę szczerze podziękowanie za jej dobroczynne ofiary i czyny, przez które daje nieprzeznaczony przykład wzniosłych cnot kobiecych; oświadcza zarazem, iż przekonany jest, że wdzięczność tę dzieli z nim „cały lud rosyjski.

Królestwo Polskie.

Według wiadomości otrzymanych przez nas, Cesarz Aleksander przybędzie z pewnością 21 t. m. do Warszawy. Worszaku monarchy przybyć mają między innymi: minister sekretarz stanu dla spraw Królestwa Polskiego Ignacy Turkuł i min. spraw zagranicznych ks. Aleksander Gorczakow. Kraj cały obiegają liczne wieści o zmianach i łaskach jakie ogłoszone zostaną w czasie pobytu Cesarza w stolicy Królestwa. Osoby dobrze zwykle zawiadamiane utrzymują, iż łaski te organica się do następujących: Ogólna amnestya tak dla mających udział w powstaniu narodowym w 1831 r. jak i w późniejszych politycznych ruchach; przywrócenie języka polskiego w wykładzie nauk w szkołach, oraz utworzenie wydziału prawnego i medycznego w Warszawie. Niektórzy, równie dobrze informowani szersze tym łaskom monarchy i zmianom naznaczają rozmiary. Utrzymują oni, że wraz z ogólną amnestją nastąpi powrócenie wychodźcom politycznym dóbr skonfiskowanych, a przynajmniej pewna za nie indemnizacya i oddanie dóbr będących pod sekwestrem; odnowienie przez Aleksandra II uniwersytetu aleksandryjskiego w Warszawie; przywrócenie języka polskiego w wykładzie wszelkich przedmiotów we wszystkich szkołach w Królestwie oraz w tych władzach, którym rozkazano używać języka rosyjskiego (Rada Administracyjna, administracja poczt i komor itd.); pewne zmiany na korzyść wolności wyznań i religii katolickiej; ulepszenia administracyi i wychowania publicznego. Znajdują się nakoniec utrzymujący, iż ogłoszonym zostanie nowy statut organiczny dla Królestwa Polskiego, że sformowanym będzie osmio tysięczny oddział gwardyi pod tytułem wojska polskiego itp. Wielu jednak mniema, iż te rozleglejsze łaski i zmiany ogłoszonymi zostaną dopiero przy konoracyi cesarskiej w Moskwie 8 sierpnia. Jednak za urzeczywistnienie się wszystkich tych nadziei ręczyć bynajmniej nie chcemy.

Cokolwiekby, wielkie czynią przygotowania dla przyjęcia monarchy w Warszawie. Marszałkowie szlachty zaprosili ogólnie całą szlachtę do stolicy, prócz tego oddzielnymi listami zaprosili po kilkunastu z każdego powiatu obywateli ziemskich, szczególnież urzędników szlacheckich honorowych, jako to sędziów pokoju i radców towarzyszących kredytowego. Wiele szlachty przybyło już do Warszawy. W czasie pobytu Cesarza mają być dane trzy świetne bale: pierwszy przez miasto Warszawę w salach ratusznych; drugi przez szlachtę całego Królestwa w pałacu namiestnikowskim przy krakowskim przedmieściu; na bal ten zbierają składkę od szlachty w całym kraju, lecz sposób zbierania tej składki jest nieuzupełniony właściwy, gdyż wybierają ją nie obywatele ale władze administracyjne, to jest naczelnicy powiatów przez swoich delegowanych, a zastreżone jest, że mniejszej ilości od 20 rs. na składkę zapisać nie wolno; składka ta zatem przyniesie zapewne przeszło milion złp. Trzeci bal ma dać Cesarz. Cesarz ma stanąć w letnim pałacu w „Łazienkach“, gdzie czynią już przygotowania na jego przyjęcie, oraz przyrządzą do wielkiej iluminacyi i ogni sztucznych; odnawiają również ratusz i sale w tym gmachu. Z Warszawy uda się podobno Cesarz dla zwiedzenia prowincyj nadbaltyckich.

— W *Gazecie Rządowej* czytamy następujące postanowienie cesarskie:

„Z Bożej łaski, My Aleksander II. Cesarz i Samowładca Wszech Rosyi, Król Polski. Na przedstawienie Naszej Rady administracyjnej Królestwa Polskiego, mianujemy niniejszemi członkami Komisyi umorzenia długu krajowego niżej wymienione osoby, a mianowicie: Seweryna hrabiego Uruskiego, marszałka szlachty gubernii Warszawskiej, z pozostawieniem go przy terażniejszych jego obowiązkach; Michała Lewińskiego, rzeczywistego radcę stanu, emeryta; Leopolda Kronenberg, członka ekonomicznego administracyi rządowej dochodów skarbowych tabacznich; Aleksandra Rawicza, bankiera. Wykonanie niniejszej woli Naszej Rady administracyjnej Królestwa Polskiego polecamy. Dan w Petersburgu dnia 8 kwietnia 1856 r. „Aleksander“. Przez Cesarza i Króla, minister sekr. stanu, Ig. Turkult“.

stawieniem go przy terażniejszych jego obowiązkach; Michała Lewińskiego, rzeczywistego radcę stanu, emeryta; Leopolda Kronenberg, członka ekonomicznego administracyi rządowej dochodów skarbowych tabacznich; Aleksandra Rawicza, bankiera. Wykonanie niniejszej woli Naszej Rady administracyjnej Królestwa Polskiego polecamy. Dan w Petersburgu dnia 8 kwietnia 1856 r. „Aleksander“. Przez Cesarza i Króla, minister sekr. stanu, Ig. Turkult“.

Dan w Petersburgu dnia 8 kwietnia 1856 r. „Aleksander“. Przez Cesarza i Króla, minister sekr. stanu, Ig. Turkult“.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

— Wielu lekarzy zaprzecza, aby kto w pełni zdrowia mógł dobrowolnie głodem się zamorzyć, i że w przypadkach śmierci głodowej, zawsze jakaś zewnętrzna od woli człowieka niezależna przyczyna zachodzi. Tymczasem w Dortmund zdarzył się przypadek świadczący o silnej woli i postanowieniu godnym lepszemu celowi. Zbrodniarz pewien oddany pod sąd za morderstwo, w więzieniu powiesił się, lecz go zaraz oderznięto, a ponieważ był bardzo silny i oświadczył, że i tak sobie życie odbierze, przeto pilnowało go dzień i noc dwóch dozorców. Mimo tego więzień dotrzymał słowa, nie przyjmując jadła ani napoju przez dni 10, lubo stawiano przed nim lepsze potrawy niż więzienne, namawiano nieustannie, jedzono w jego obecności, aby obudził w nim chęć do jadła. Na wszystkie przedstawienia był głuchy i umarł nie wzięwszy nic do ust i nie wyrzekłszy ani jednego słowa.

Wyszedł Nr. 17 „Tygodnika Rolniczo-przemysłowego Krakowskiego“ i zawiera:

- 1) Uwagi niektóre z powodu artykułu p. Juliana Lubienieckiego „o Pasiekach“, p. Franc. Gorskiego.
- 2) O osadach komercyjnych, p. S. Eberswald.
- 3) Komporty, p. E. N.
- 4) Postępowanie z nawozem w mieście.
- 5) O użyciu na nawóz kości kwasem rozтворzonych.
- 6) Korespondencya, p. Ap. H.
- 7) Rozmaitości.
- 8) Ogłoszenia.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. Kursa telegraficzne z dn. 16go maja. — Metaliki 5-procent. 84 1/16. — Metaliki 4 1/2-proc. 74 3/4. — Metaliki 4-proc. 86 13/16. — Metaliki 5-proc. z r. 1858 74 7/8. — Metaliki 5-proc. z r. 1842. — 2 1/2-proc. 84 7/8. — 1-proc. 19 1/4 z ciągu. — z 1830 r. 250, 302. — Pożyczka narod. 5-proc. 85 1/8. — dto 4 1/2-proc. 75 1/2. — dto z r. 1850 4-proc. 67 1/2. — Augsburg 102 1/4. — Londyn zr. 10 kr. 3. — Paryż 119 1/8. — Akcy Bankowe 1108. — Akcy kolei żel. północ. — Ferdyn. Pożyczka z r. 1851 lit. A. — B. — Ost-Donau Dampfschiff. —

Kurs krakowski z d. 16 maja. — Bank. austr. 109 1/4. — pl. 108 1/2. — Pruski kurant 106 1/2 pl. 106. — Ruble sr. nowe 102. — pl. 101. — Cwancygierzy nowe 112. — pl. 111. — Cwancyg. stare 112. — pl. 111. — Imperyały 35 2/3. — pl. 35 1/3. — Dukaty austr. holend. 21. — pl. 20 1/2. — 20-frank 35. — pl. 34 1/2. — List zast. polskie z kuponami 100. — pl. 99 1/2. — Listy zast. galic. z kuponami 84 1/2. — pl. 84. — Listy Indemn. z kupon. 76 1/2. — pl. 76.

Kurs wiedeński z 15 maja. Metaliki 84 1/2. Nowa pożyczka 66 3/8. — Akcy Banku wiedeń. 1114. — Akcy kolei żelaznej północ. 285 3/4. — Agio od złota 5 1/2, od srebra 3. — Oblig. uwoln. grunt. 76 1/2. — Pożyczka ostatnia narodowa 84 7/8.

Przegląd polityczny.

Depesze telegraficzne.

Londyn 14 maja. Minister skarbu ogłosił urzędnie, iż rząd pokryje tegoroczna nadwyżkę wydatków 7 mil. f. szt. przez wydanie 5 milionów konsolów i 2 milionów biletów skarbowych. Obwieśczenie to wpłynęło na podwyżkę konsolów.

Tryest 15 maja. Parowiec *Calcutta* przybył z Carogrodu w 114 godzinach i przywiózł ztamtąd wiadomości z 9go. Chwycono się energicznych środków przeciw fanatycznemu wybuchom po prowincjach. Wielkie ilości wojsk powróciły tam z twierdz naddunajskich. Armia turecka ma być pod wodzą Omara paszy rozdzielona na kolumny ruchome. Milicya ma być zaraz rozpuszczona. W Daud-pasza spaliło się kilka wielkich koszar francuzkich. Powstanie w Magneczy uskromione; legia szwajcarska w Smyrnie otrzymała rozkaz do pochodu. Stan monety papierowej jest niemal *al pari* jak przed wojną. Z Anapy miało wiadomość z 29go z. m., iż kroki wojenne między Rosyanami a Cerkiesami rozpoczęły się znowu.

Kor. Austr. pisze z upoważnienia, iż podróz marszałka księcia Windischgrätz do Berlina niema żadnego celu politycznego, gdyż książę miał otrzymać od Króla pruskiego zaproszenie na ćwiczenia wojskowe. (Niektóre dzienniki przypisywały księciu marszałkowi misję w celu zawarcia przymierza austriacko-pruskiego zapewniającego Austrii całość granic we Włoszech. P. R. Cz.)

Cesarzowa wdowa rosyjska wyjechała 13go z Petersburga. Król pruski udaje się na jej przyjęcie do Królewa.

Donosi nam korespondent nasz z Berlina w liście z 15go b. m. który umieścimy jutro, iż wdowa po księciu Paskiewiczzu umarła tam 12go. O śmierci jej weale wczoraj w mieście nie słyszano, 14go przybył tu jej syn jenerał-adjutant cesarski.

Książę Oskar Szwedzki przybył do Hamburga 13go jadąc do Paryża.

Król Wirtemberski opuścił Paryż 13go.

Przyjechali od 15 do 16 maja. HOTEL DREZDEŃSKI. Jan hr. Tarnowski, Ferdynand Kozubowski z Dzikowa. Józef Dłużniewski z Polski. HOTEL ROSYJSKI. Stanisław hr. Romer z Galicyi. Wilhelm Höpflich c. k. adjunkt z żoną i córką ze Lwowa.

KOLEJ ZELAZNA codziennie. Pociągi osobowe odchodzą z Krakowa: Do Dębicy o godzinie 12tej min. 35 po połud. Do Oświęcimea o godzinie 10tej min. 35 w nocy. Do Oświęcimea o godzinie 4tej min. 35 z rana. Do Oświęcimea o godzinie 2ej min. 40 po połud. Przychodzą do Krakowa: Z Dębicy o godzinie 9ej min. 20 z rana. Z Oświęcimea o godzinie 1ej min. 40 po południu. Z Oświęcimea o godzinie 11tej min. 25 przed połud. Z Oświęcimea o godzinie 9tej min. 15 wieczorem.

Wiadomości handlowe i przemysłowe. Kraków 16 maja. Dowóz zboża z Królestwa Polskiego znacznie się wczoraj zwiększył; ceny na granicy lepiej się trzymają niż ostatnimi czasami, wszakże nie idą w górę. Na targu kleparzkim dzisiaj zwieziono wielką ilość zboża wszelkiego rodzaju i sprzedaż szła z łatwością. Pszenicę prawie wszystką zabrano częścią do Prus transito, mianowicie piękne średnie ziarno, częścią zaś na miejscową potrzebę, a piekarze i młynarze tutejsi szukali jak zwykle piękniejszych gatunków. Kilkaset worków pszenicy wzięto do Prus zaręczając za ciężar 154—155 funt. wied. po 54—56—57 złp. w papierach polskich z dostawą do dworca kolei. Tutaj ceną pszenicę płacono po 14 1/2, 15, 15 1/2 złr. a nawet za wyborową ręcząc za wagę 160—162 funt. wied. po 16 złr. Żyto i jęczmień również dobrze odchodził i płacono je po cenach notowanych. Owies i jagły mocno poszukiwane wciąż jeszcze do Warszawy dokąd Wisła je odstawiają. Wszystko co w tych ziarnach zwioza, znajduje natychmiast kupca. Owies bez opłaty konsumpcyjnej z odstawą na Podgórze na miejsce ładowania nad Wisłą 4, 4 1/4, 4 1/2 złr. a za szczególnie ciężki płać 4 3/4 złr. Kasza jagla-aa 13, 13 1/4 do 13 3/4 złr. W mieście także same ceny obowiązują z dodaniem opłaty konsumpcyjnej. W ogóle w tym tygodniu targ zbożowy więcej ożywiony i znaczne pokupiono ilości nietylko na gotowe, ale również na późniejsze dostawy; wszelako niemożna wcale liczyć na podwyżkę cen, gdyż tak w Królestwie Polskiem jak i w Węgrzech posiadacze zboża chętnie sprzedają je po cenach notowanych, a widoki zbiorów bardzo wiele obiecujące po ostatnich deszczach.

WYKAZ urodzonych i zaślubionych w mieście Krakowie od dnia 21 marca do 1 kwietnia 1856. W parafii P. Maryi. Urodzeni: Aleksandra córka Ludwika Bukowskiego. Józef syn Sylwestra Fliszewskiego. Feliks syn Feliksa Kozakowskiego. Józef syn Izidora Gorzkowskiego. Gabryela córka Tomasza Marcinkowskiego. Walerya córka Karola Wójcika. Maryanna córka Stanisława Ziemińskiego. Maryanna córka Józefa Włodek. W parafii Wszystkich Świętych. Urodzeni: Wincenty i Wojciech synowie Kunegundy Jeziorskiej. Wojciech syn Zofii Barańskiej. Józef syn Ludwika Gomusińskiego. W parafii S. Anny. Zaślubieni: Antoni Scholz kawaler z Anną Kuter panną. W parafii S. Krzyża. Urodzeni: Antoni syn Salomei Güns. W parafii S. Mikołaja. Urodzeni: Maryanna córka Magdaleny Zapalanki. Maryanna córka Kaspra Susuły. Wojciech syn Wojciecha Woźniczka. Piotr syn Jana Rajtara. W parafii S. Szczepana. Urodzeni: Józef syn Szymona Kowalskiego. Wojciech syn Franciszka Szczerby. Karolina córka Jana Gollenhofer. Stanisław syn Józefa Cwika. Kunegunda córka Feliksa Rusinek. Aleksander syn Wawrzyńca Nędlńskiego. Franciszek syn Jana Waśko. W parafii S. Floryana. Urodzeni: Józef syn Anny Lukowskiej. Floryanna córka Szczepana Stawarza. W parafii S. Salvatora. Urodzeni: Józef syn Mikołaja Sadzikowskiego. Starozakonni. Urodzeni: Chaja córka Izraela Korngolda. Sender syn Józefa Waldmanna. Mojżesz syn Gersona Schenowitz. Mojżesz syn Dawida Birkner. Estera córka Abrahama Apfelbauma. Szyja i Lazar synowie Symchy Ebersohna. Abraham syn Vigdora Joachimowicza. Salomon syn Jonasza Rothenberga.

Inserty. Doniesienie literackie. (3-6) Poszyt pierwszy BIOGRAFII NAPOLEONA III. Cesarza Francuzów wyszedł z druku i jest do nabycia u podpisanego wydawcy, tudzież w księgarni Friedleina w Krakowie i przez wszystkie księgarnie krajowe i zagraniczne. Antoni Tessareczyk pod L. 392 na 2tem piętrze przy placu Szczepańskim. Zamówienia na patentową Pilsń smołowcowa Croggona jako najwyborniejszy materiał na dachy, z powodu nadzwyczajnej swej giętkości, lekkości, tanioci i trwałości mającą pierwszeństwo przed wszystkimi innymi sposobami pokrywania dachów, przyjmuje i śpiesznie uskutecznia Rob. Keller. (1050-1-6) Zamówienia dla Galicyi upraszam czynić po następujących firmach: KRĄKÓW Kirchlmaier i Syn. Biela J. Berger. Bochnia Niedzielski. Brzeżany B. Neranzi. Buczaczy J. Czernikowski. Czerniowce Rózański. Dobromil Ludwik Stolzig. Górahumora Laiser. Kołomyja J. Zachariasiewicz. Lwów Karol Ferd. Milde. Podgórze S. Schlesinger. Radau Resch. Rzeszów J. Schaitter. Sambor Gilatowski. Stanisławów aptekarz Tomasek. Stryj A. Langner. Suczawa Dawid Beiner. Tarnopol A. Morawec. Tarnów Józef Jahn. Wadowice Schwarz i Heinz. (519-9-48) A. Moll w Wiedniu.

PROSZKI SEIDLITZKIE MOLLA. Na ostatniej wystawie powszechnej w Paryżu, wedle świadectwa Gazety wiedeńskiej, z pomiędzy wszystkich innych podobnych domowych środków lekarskich, jedynie i wyłącznie zaszczycone pierwszym medalem; przez co najwyższy ten wyrok zgromadzenia między-narodowego przysięgłych, dostarczył niezóm wybitnego dowodu świadczącego o niezrównanej dobroci i wartości tego preparatu w porównaniu z wszystkimi wyrobami w kraju i zagranicą. Jedyny główny skład przesyłek: Apteka pod Bocianem w Wiedniu, Sukienice, naprzeciwko hotelu Wandla. Cena pudełka oryginalnego zapieczętowanego 1 złr. 12 kr. k. m. Dokładny przepis użycia we wszystkich językach. Proszki te Seidlitz wyborne sprawdzono w tysiącnych przykładach wieloletniego doświadczenia, uzyskały sobie w mieście i na wsi tak powszechne uznanie, że obecnie sława ich daleko poza granice cesarstwa sięga. — Jakże skutki wywierac może niezawodna siła lekarska proszków seidlitzkich Molla, mianowicie w cierpieniach żołądka i żywota, jaką pomoc przynosi w cierpieniach wrotobianych, w zatłaniu, hemoroidach, zawrocie, bicu serca, uderzeniach krwi, zamuleniu, pieczeniu i innych chorobach kobiecych: to wszystko uważanem być musi jako rzecz udowodniona, a niezliczona liczba osób z osłabionymi nerwami, przez rozsądne używanie tych proszków nie raz już znacznej doznała ulgi i nowych sił nabyła. Zamówienia dla Galicyi upraszam czynić po następujących firmach: KRĄKÓW Kirchlmaier i Syn. Biela J. Berger. Bochnia Niedzielski. Brzeżany B. Neranzi. Buczaczy J. Czernikowski. Czerniowce Rózański. Dobromil Ludwik Stolzig. Górahumora Laiser. Kołomyja J. Zachariasiewicz. Lwów Karol Ferd. Milde. Podgórze S. Schlesinger. Radau Resch. Rzeszów J. Schaitter. Sambor Gilatowski. Stanisławów aptekarz Tomasek. Stryj A. Langner. Suczawa Dawid Beiner. Tarnopol A. Morawec. Tarnów Józef Jahn. Wadowice Schwarz i Heinz. (519-9-48) A. Moll w Wiedniu.

ZABEZPIECZENIE ŻYCIA sposobem kapitału albo pensyi przez c. k. uprzyw. Towarzystwo wszechbezpieczności („ASSICURAZIONI GENERALI“) W TRYESCIE. C. k. uprzyw. Towarzystwo wszechbezpieczności. „Assicurazioni Generali“, które się obok zabezpieczeń elementarnych już oddawna zapewnieniem utrzymania, tojest kapitału albo pensyi, i tak zwanego Osoboczynszu (Tontiny) trudni, pozwala sobie zwrócić uwagę na korzyści, jakie takowe zabezpieczenie wszystkim klasom społeczeństwa nastęcza: mianowicie owym osobom, których śmierć ukochanej rodziny lub całkiem lub częściowo środków do życia pozbawićby mogła, jako to: ojcom familii, którzy córkom posag przygotować pragną; tudzież tym osobom, które sobie lub komukolwiek po dojsciu do pewnych lat, kiedy w pewnym razie pomocy potrzebować będą, kapitał albo dożywotną pensyę zabezpieczyć zechcą. Towarzystwo wszechbezpieczności „Assicurazioni Generali“ jest w stanie, osobom w jego zabezpieczeniu udział biorącym, takie ułatwienia i korzyści nadać, jakimi żadne inne Towarzystwo bezpieczeństwa dorównać lub przewyższyć nie potrafi. Podpisany u którego statutowo bezpłatnie dostać można, udziela krom tego najchętniej wszelkich tego rodzaju objaśnień. Imieniem c. k. uprzyw. Towarzystwa wszechbezpieczności („Assicurazioni Generali“) pełnomocny zastępca J. B. Goldmann w Tarnowie (359-10-20)

Um vielseitigen Anträgen zu genügen, ist der Echte Steirische Kräutersaft für Brustleidende FORTWAHREND IN BESTER QUALITÄT ZU HABEN in Lemberg bei Carl Schubuth Der alleinige Erzeuger des echten steirischen Kräutersaftes, Apoth. J. Purgleitner in Gratz, bittet, selben nicht mit andern, unter derselben Benennung in Handel gesetzten Fabrikaten zu verwechseln. Die Flasschen des echten steirischen Kräuter-Saftes sind aus weissem Glas, nach oben konisch zulaufend und mit Zinnkapseln, auf welchen (wie an der Flasche selbst) das Gepräge: „Apotheke zum Hirschen in Gratz“ und „JPA“ angebracht ist, sorgfältig verschlossen, übrigens mit Etiquets sammt Namensunterschrift des Erzeugers versehen. Preis einer Flasche 50 kr. CMze; weniger als 2 Flaschen werden nicht versendet. Die Verpackung von 2 oder 4 Flaschen wird mit 20 kr. berechnet. Auch ist dieser Saft stets vorrätlich: in Biela bei Herra J. Muchitsch, in Bochnia bei H. P. Niedzielski, — in Czerniowitz bei H. Th. Zachariasiewicz, — in Opaton bei Krakau bei H. K. Hermann, — in Jaroslau bei H. G. Baia, — in Kolomea bei H. Th. Zachariasiewicz, — in Tarnow bei H. J. H. A. G. Skucherski, — in Rzeszów bei H. J. Schaitter, — in Tarnopol bei H. M. Schlikfa, — in Tarnow bei H. J. Jahn, — in Zaleszczyki bei H. J. Kodreński et Comp. — in Bielitz bei Pritsche. (869-6-12)

WODA BERGERA czyli „PŁYN ZMIENNY“ do farbowania włosów, wąsów i faworytów w różnych odcieniach Skład główny u LEONA PELLERAY w Paryżu. M. Berger ma się za szczęśliwego, że jest pierwszym i zawsze jeszcze jedynym, który odkrył tajemnicę wyinalazku wody tak skutecznej, że za jej używaniem oprócz farbowania, włosy gęściej i przediej odrastają — nie dziw przeto, że mnóstwo naśladowców starało się wynalazek ten nie tylko sobie przywłaszczyc, ale nadto usiłowali publiczność oszukiwać podrabianiem tego płynu, gdzie tytuł, oprawa flaszki, kolor wody, wszystko zewnętrznie naśladowanem było. Dla zapobieżenia tym fałszowaniom zwraca się uwagę Publiczności na podpis wynalazcy, znajdujący się na etykietach pudełek, flaszek i na opisach. Skład główny tegoż płynu na całą austriacką monarchię znajdujący się u Karola Herrmanna w Krakowie. Cena jednego pudełka wraz z dwiema szczeretkami i przepisem do użycia 4 złr. m. k. — Opis się także dostarcza gratis. Leon Pelleray, 17. Rue Croix-des-Petits-Champs à Paris. (804-3)

Grunt obsiany w ilości 22 morgi wraz z łąkami we wsi Regulicach pod Alwernią — z prawem postawienia młyna i tartaku (który w dniu 1 maja r. b. wraz z innymi zabudowaniami gospodarczymi zgorzał) — z wodą źródłaną obfitą i nigdy niezamrażającą, jest z wolnej ręki do sprzedania każdego czasu. Bliższa wiadomość powziąć można w handlu pana Michała Statowskiego przy ulicy Grodzkiej. (1015-2-3)

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.									
Dnia	Godzina	Wys. bar. w lin. par. przy 0° Reaum.	Stan ciepl. podług Reaumura	Wilgotn. powietrza względna	Kierunek i natężenie wiatru	Stan nieba	Zjawiska napowietrzne	Zmiana ciepła w ciągu dnia od do	
15	2	327 31	+15 8	61	pn. zachodni słaby	pogoda z chmurami		17 05	41 70
	10	326 85	+11 8	84	pn. wschodni "				
	16	325 55	+10 4	88	wschodni "	pochmurno			

Czapliński Antoni rządca drukarni. w Drukarni Czasu.

W Podgórzu pod firma Ign. Drozdziowski i Kotsis w handlu korzeni i wia znajduje się od 9 maja t. r. skład mój wszelkich wyrobów z porcelany, fajansów itd., jakoteż wyroby ze szkła, sprzedawane po cenach fabrycznych; wszelkie obstalunki tychże wyrobów, oraz na szklanki, kufle piwne itp. na miarę c. k. austriacką, teraz w Galicyi i W. Księstwie Krakowskiem zaprowadzaną, przyjmowane i w jak najprędzszym czasie sprowadzane i odstawiane będą. Polecając się Szanownej Publiczności W. Vogel fabrykant porcelany z Weiskirchen.

Verkauf von schönen und billigen PORCELLAIN laut fabrik Preise bei H. Drozdziowski et Kotsis in Podgorze Speserey Handlung befindet sich meine Niederlage, und werden alle Bestellungen angenommen. W. Vogel (1033-2-3) Porzellain Fabrikant in Weiskirchen.

Ziemniaki Kopańskie. Sławne ziemniaki z Galicyi na gruncie Kopańskim zrodzone inaczej Niebiańskimi albo Leońskimi zwane, które od lat 6 z największym przytkim tak co do plenności jakoteż smaku i innych przymiotów, po różnych stronach kraju a nawet za granicą, sadzone bywają i dobrocią swą zdrowiem i plennością szczególnie się odznaczają, znajdując się wreszcie pozostałości do nabycia, w domu N. 678 przy Małym Rynku. Sadzenie tych ziemniaków z zupełną ich korzyścią może się odbywać nawet przed 8. Janem i niekoniecznie na gruncie szczególnie uprawnym. Korzec tych ziemniaków kosztuje złr. 10. (990-2-3)

20^{go} maja roku b. otwarte zostaną w wsi SWOSZOWICACH pod KRAKOWEM KAPIELE WÓD mineralno-siarczanych, znanych z swych zbawiających skutków. (1018-3-4)

Dnia 14go maja w godzinie południowej zaginęła BRZOSKA złota z emalą i perelkami, w ulicy Grodzkiej koło sklepu W. G. M. Goebela. Rzetelny znalazca zechce się zgłosić do Administracyi Czasu, gdzie odbierze odpowiednie wynagrodzenie. (1046-2)

BRACIA PRASCHIEL w RZESZOWIE od lat 16ta utrzymujący swój SKŁAD których ciągłym było staraniem przez rzetelne postępowanie zasługiwano sobie na względy i zaufanie Szanownej Publiczności i którzy nadal o też najusilniej się kwapią, mają za zaszczyt donieść, iż powróciwszy z Wiednia zaopatrzyli swój Skład we wszystko w swym rodzaju, co tylko najgustowniejszego i najpraktyczniejszego nabyli mogli tak z krajowych jako i zagranicznych fabryk, mianowicie co do materij, sukien jedwabnych, bawełnowych, co do muślinów, szali różnych, chustek letnich przezroczaytych — dalej płócien, batystów, stolowej bielizny, parasolek itp. nadto dobór gotowych ubiorów damskich, kapeluszy jedwabnych i słomkowych najmodniejszych, a wreszcie różnych męskich potrzeb, i z temi się jak najuprzejmiej Szanownej Publiczności polecają z tém nadmienieniem, iż ceny są umiarkowane. (979-3)

WODY MINERALNE świeże dostać można po najumiarłkowszych cenach każdego czasu w handlu korzenianym u podpisanego — gdzie każdego tygodnia świeży transport przybywa. W. Goldwasser Stradom Nr. 19 (1006-3) w domu p. Micińskiego. Do numeru dzisiejszego dołącza się Dodatek.

URZĘDOWE.

Kuudmachung.

[ad Nro 13,040.] Zu Folge Erlasses des h. k. k. Finanz-Ministeriums vom 2. d. M. Z. 7153 F. M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Bei der am 2ten Mai l. J. vorgenommenen 276 (84 Ergänzung) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie N. 17 gezogen worden.

Diese Serie enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nro 13,457 bis einschliessig Nro 14,109, in Gesamtkapitalsbetrage von 998,946 fl. und im Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fusse von 24,973 fl. 39 kr., dann die nachträglich eingereichte nied. östr. ständl. Domest. Obligation Nro 1718 zu 4% pr. 37,146 fl. 36 kr. Kapital mit einem Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fusse von 742 fl. 55 1/8 kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des allh. Patents vom 21ten März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Mz. verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Von der k. k. Landesregierung. Krakau den 7ten Mai 1856.

Obwieszczenie.

[Nr. 13,040.] W skutek rozporządzenia wysokiego k. k. Ministerium skarbu z dnia 2 maja rb. L. 7153, podaje się do publicznej wiadomości co następuje:

Przy 276 (84 uzupełnionem) losowaniu dawniejszych długów państwa w dniu 2 maja rb. odbytem, wyciągnięta z stała Serya L. 17. Serya ta obejmuje pięć-procentowa Banko-Obligacye od L. 13,457 aż do L. 14,109 włącznie, wynoszące w kapitale zbiorowym sumę 998,946 złr., w procentach zaś według zmniejszonej stopy, kwotę 24,973 złr. 39 kr., tudzież dodatkowo wydana niższo-austriacka stanowo-domestyczna 4-procentowa obligacya N. 1718 w kapitale 37,146 złr. 36 kr., a w procentach według zmniejszonej stopy kwotę 742 złr. 55 1/8 kr. mon. konw. wynosząca.

Obligacye te według postanowień najwyższego Patentu z dnia 21 marca 1818, wymienione będą na nowe obligacye długu państwa, według pierwotkowej stopy procentowej w monedzie konwencyjnej procenta przynoszące.

Z Rządu krajowego. Kraków dnia 7 maja 1856. (1088-1-3)

Kuudmachung.

[ad Nro 12,889.] Laut Eröffnung der Lemberger k. k. Postdirektion vom 28. April 1856 Z. 4329 wurden die Postritt-Taxen, welche zu Folge Ermächtigung des h. k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe, und öffentliche Bauten, vom 24. April 1856 Z. 9953 bei Privatritten im Monate Mai 1856 im Krakauer Verwaltungsgebiete für je ein Pferd und eine einfache Post zu berichten sind, wie folgt bestimmt:

- 1) für Poststationen des Krakauer und Rzeszower Kreises mit 1 fl. 8 kr. CMze;
2) für die Poststationen des Wadowicer und Tarnower Kreises mit 1 fl. 6 kr. CMze;
3) für die Poststationen des Sandeicer Kreises mit 1 fl. CMze und
4) für die Poststationen des Bochniaer und Jasloer Kreises mit 1 fl. 4 kr. CMze.

Wovon mit dem Beifügen die Verlautbarung geschieht, dass eine jede Poststation mit einer gleichen Konsignation zur Einsichtnahme der Reisenden behelft worden ist.

Von der k. k. Landes-Regierung. Krakau den 7. Mai 1856.

Obwieszczenie.

[Nr. 12,889.] Według udzielonej sobie od ck. Dyrekcyi poczt w Lwowiu pod d. 28 kwietnia rb. L. 4329 wiadomości, ustanowione zostały na mocy upoważnienia wys. ck. Ministerium handlu, przemysłu i budowy publicznych z dnia 24 kwietnia rb. L. 9953, na miesiąc maj rb. w okręgu administracyjnym Krakowskim taksy pocztowe od jednego konia na pojedynczą stację przy jazdach prywatnych, jak następuje:

- 1) dla stacji pocztowych w obwodzie Krakowskim i Rzeszowskim będących 1 złr. 8. kr. mk.;
2) w Wadowickim i Tarnowskim 1 złr. 6 kr.;
3) dla stacji pocztowych Sandeckiego obwodu 1 złr.;
4) dla stacji pocztowych obwodu Bocheńskiego i Jasielskiego 1 złr. 4 kr.

Co do publicznej podaje się wiadomości z tą zmianą, iż wszystkie stacje pocztowe wykazem podobnym ceną jazdy dla użytku podróżujących opatrzone zostały.

Z Rządu krajowego. Kraków dnia 7 maja 1856. (1037-2-3)

Kuudmachung.

[N. 8351.] Zur Besetzung der bei der Stadt Podgórze erledigten Stelle eines Stadtkassiers, womit der Gehalt jährlicher 400 fl. CM. und die Verpflichtung verbunden ist, eine diesem Gehalte gleich Kommende Caution zu erlegen, wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Posten haben bis 6ten Juni 1856 ihre Gesuche bei dem Podgórzter Magistrate, und zwar wenn sie schon angestellt, sind mittelst ihrer vorgesetzten Behörde, und wenn sie nicht in öffentlichen Diensten stehen, mittelst des Kreisamtes, in dessen Bezirke sie wohnen, einzureichen, und mit diesen Gesuchen zugleich die Beweise beizubringen:

- a) über das Alter, der Geburtsort, Stand und Religion,
b) über die Befähigung zum Posten eines Stadtkassiers und die etwa zurückgelegten Studien,
c) über die Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache,
d) über das untadelhafte moralische Betragen, die Fähigkeiten, bisherige Dienstleistung und Verwendung, und zwar so, dass dabei keine Periode übergangen werde; endlich haben dieselben anzugeben,

e) ob und in welchem Grade sie mit den Beamten des Podgórzter Magistrates verwandt oder verschwägert sind.— Von der k. k. Landesregierung, Krakau am 29. April 1856. (1032-1-3)

Obwieszczenie.

[N. 961] Ze strony c. k. Sądu krajowego Krakowskiego, jako kuratelarnej władzy Apolinary Cieńskiego, będą wydzierżawione dobra Polanka Wielka wraz z przyległościami, w cyrkule Wadowickim położone, obejmującymi 549 morgów 992 □ sążni gruntu ornego, 95 morgów 59 □ sążni łąk, 67 morgów 546 □ sążni stawów, 7 morgów 144 □ sążni ogrodu, 20 morgów 610 □ sążni pastwisk; w dniu 5m czerwca 1856 r. o 10 1/2 godzinie przed południem pod następującymi warunkami:

1) Dobra te wypuszczają się ryczałtowo w dzierżawę najwięcej dającymu z wszelkimi przynależnościami i przychodami w tej samej rozciągłości jak teraz są wydzierżawionemi, na lat 6 tojest od 24go czerwca 1856 aż do tegoż dnia 1862 r. Wyłączeni zostaną od dzierżawy wszystkie lasy wraz z prawem polowania. Zobowiązanie dzierżawcy do wypelnienia kontraktu dzierżawy, rozpoczyna się od ukończenia licytacji, zaś wydzierżawiającego od zatwierdzenia sądowego teje.

2) Cena wywołania naznacza się 5200 złr. m. k. rocznie. 3) Każdy mający chęć dzierżawienia, winien przed licytacją złożyć do rąk komisji wadium 520 złr. m. k. w gotowości albo papierach publicznych po kursie ich właściwym, rachując wedle ostatniego kursu, jednak nie nad parę. Złożone przez nabywcę wadium, wracuje się do pierwszjej raty dzierżawy, inne wadła zwrócone zostaną przez Komisją współlicytującym po ukończeniu licytacji.

4) Zaofiarowana przez nabywcę cena dzierżawy, ma być przez tegoż uiszczoną antycypatywe w półrocznych ratach— tenże ma się wykazać z zaplaceniam 1ej raty, po odtrąceniu złr. 1000 w Sądzie wadium, a to najdalej do 16go czerwca 1856 r.; poczem oddaną mu zostanie dzierżawa na jego własny koszt. W każdym razie od 24go czerwca 1856 r. dzierżawa zarządzana będzie na rachunek dzierżawcy. Uiszczanie następnych rat ma zawsze następować na 1go czerwca i 1go grudnia, a to dopóki obecna sekwestracja tych dóbr trwać będzie, do rąk ustanowionego sekwestratora pana Adwokata Witkiewicza w Krakowie; po ustaniu zaś tej sekwestracji, co wkrótce bezwzaptienia nastąpi, Sądowi krajowemu jako zwierzchności kuratelarnej dziedzica. W razie niedopłaćnienia tego warunku, usunięty zostanie dzierżawca od dzierżawy w drodze przewidywanych.

5) Opłacanie wszelkich podatków ciążących na budynkach i gruncie tych dóbr, należy do wydzierżawiającego; zaś dzierżawca winien podatek konsumpcyjny i inne industryjne podatki z gorzeli, propinacji, młynów itd. bez względu na ilość oznaczoną przez Rząd, oraz wszystkie ciężary z danin w naturze na własny koszt opłacać, za co mu wynagrodzoną zostanie przez dziedzica wartość dostarczonych produktów wedle przedłożonej ceny targowej miasta Oświęcimea, któraśy się do czasu dostarczania tychże najwięcej zbliżała, następnie winien dzierżawca ponieść wszelkie kwatunki wojskowe i podwoy bez regresu do wydzierżawiającego, jednakże za bezpośredniem pobieraniem wynagrodzenia przez Rząd prawnie wymierzonego.

6) Dzierżawca zrzeka się wszelkiego prawa zmniejszenia czynszu nawet i w przypadkach §§mi 1,104, 1105 i 1106 powszechnej ustawy cywilnej oznaczonych; wszelako należą do niego wszelkie zmniejszenia podatku gruntowego za nastąpić mogące szkody elementarne.

7) Dzierżawca winien zabezpieczyć budynki wydzierżawione od ognia do wysokości kapitału oznaczonego przez kuratora dziedzica i wykazać się corocznie z ciągłej asekuracyi. Wynagrodzenie za uskutecznione zabezpieczenie, nastąpi z ceny wydzierżawienia za poprzedniem przedłożeniem kwitu z uiszczoną zapłatą.

8) Niewolno jest dzierżawcy tytułem kompensacyi za trzymywanie czynszu dzierżawnego ani w całości ani też w części.

9) Niewolno jest także dzierżawcy wydzierżawiać tych dóbr bez wyraźnego zezwolenia władzy kuratelarnej.

10) Do dzierżawcy należy naprawa mniejszych budynków wydzierżawionych — do czego mu potrzebne materiały z lasów dóbr wydzierżawionych dostarczane będą; uznaje zaś przez władzę kuratelarną większe reparacye rzeczonych budynków ponoszonemi będą przez wydzierżawiającego.

11) Letnie i zimowe zasiewy, które dzierżawcy oddane zostaną, winien zwrócić masie z ukończeniem dzierżawy w tejże samej ilości i w tymże samym gatunku, oraz i fundus instructus — a to wedle inwentarza przy oddaniu dzierżawy spisano; przed zasiewem zaś w ostatnim roku dzierżawy, zawiadomić tego, który w tym celu przez administratora masie ustanowionym będzie; w przeciwnym bowiem razie zachodzić będzie przeciw dzierżawcy co do wynagrodzenia domniemanie prawne tego zasiewu a to bez dopuszczenia dowodu przeciwnego.

12) Dla zabezpieczenia warunków dzierżawy; winien dzierżawca aż do 16 czerwca 1856 r. kwotę wyrównującą połowie rocznego czynszu dzierżawnego w tutejszym sądzie złożyć, która temuz po upływie sześciu-rocznego wydzierżawienia całkowicie, albo też o tyle wydana będzie, o ile też przez sąd za poczynione roszczenia z powodu niedotrzymania warunków dzierżawy jako wynagrodzenie potrąconą nie zostanie. Gdyby dzierżawca niedotrzymał dzierżawy z jakiegokolwiek powodu, wtedy utracą wadium i relicytacya teje dzierżawy na koszt i stratę dzierżawcy nastąpi.

13) Czas, w którym dzierżawca po ukończeniu dzierżawy z dóbr Polanka ustąpić winien, oznacza się na dni 14.

14) Wszelkie korzyści służące dzierżawcy, wykazuje złożony w sądzie krajowym akt oszacowania i inwentarz, których przegląd mającym chęć litywania dozwolonym zostanie.

Kraków d. 6 maja 1856. (993-3)

Ankündigung

der Gesundbrunnen in Krynica:

[Nr. 10,528.] Die Mineralquellen in Krynica auf der Religionsfondsdomäne Muszyna, Sandeicer Kreises werden wegen der besonderen Heilkräfte ihres Säuerlings für die heurige Badesaison der allseitigen Berücksichtigung empfohlen.

Das Nähere ist aus der in deutscher und polnischer Sprache aufgelegten inhaltreichen Ankündigung vom heutigen Tage zu entnehmen, für deren möglichst umfangreiche Verlautbarung Sorge getragen wird.

Hier wird nur bemerkt, dass die Wege von Neu-Sandec nach Krynica verbessert, zweckmässiger und ausreichendere Unterkünfte hergestellt, die Einrichtungsstücke grossen Theils neu angeschafft, und auch sonstige Einleitungen getroffen wurden, um die Bequemlichkeit der Bade-Gäste thunlichst zu erhöhen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion.

Krakau am 7. Mai 1856.

Uwiadomienie

o wodach w Krynicy.

[Nr. 10,528.] Źródła mineralne w Krynicy w dobrach funduszu religijnego Muszynie obwodzie Sandeckim zasługują przez szczególną moc uzdrawiającą zawartego w nich kwasu, na powszechnie uwzględnienie w tegorocznej porze kąpielnej.

Blizsze szczegóły powzięć o tém można z załączonego w dniu dzisiejszym obszernego uwiadomienia w językach polskim i niemieckim; a staraniem będzie, aby takowe znalazło jak najrozszejsze rozpowszechnienie. Tu nadmieniam się tylko, że drogi z Nowego Sącza do Krynicy są naprawione, że urządzono stosowniejsze i dostawniejsze pomieszczenia dla gości kąpielnych, sprzęty sprawniejsze powiększając części nowe, tudzież poczyniono inne jeszcze przyrządzenia dla dania największej o ile można gościom wygody.

Z ck. Dyrekcyi krajowej skarbowej.

Kraków d. 7 maja 1856. (995-3)

Edict.

[Z. 1971.] Vom k. k. Kreisgerichte in Neusandec werden in Folge Einschreitens der Fr. Sophia, Angela, Bronisława 3 N. Zarzycka verelh. Jaworska bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten des im Sanlezer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 12. pag. 171. vorkommenden Gutes Falkowa. Behufs der Zuweisung des mit Erlasse der k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Kommission in Krakau vom 8. October 1855. Z. 6129. für obige Gut bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 6822 fl. 10 kr. C. M., diejenigen, denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht, hiemit aufgefordert, ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 20ten Juni 1856 beim k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandec schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten:

- a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekarforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf den obigen Entlastungs-Kapitals-Vorschuss nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilliget hätte, und dass diese stillschweigende Einwilligung in die Überweisung auf den obigen Entlastungs-Kapitals-Vorschuss auch für die noch zu ermittelnden Beträge des Entlastungs-Kapitals gelten werde; dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Kapital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8ten November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes.

Neu-Sandec am 14. April 1856. (1028-2-3)

Edict.

N. 1915. Vom k. k. Neu Sandeicer Kreisgerichte werden in Folge Einschreitens der Frau Josefa Zarembyna, Mutter und Vormünderin der nach Josef Zarembe verbliebenen Kinder bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten des im Sandeicer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 292. pag. 368 vorkommenden Gutes Wilkonosza Behufs der Zuweisung des laut Eröffnung der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 22. October 1855 Z. 6537 für obiges Gut ermittelten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 3787 fl. 42 1/2 kr. C. M., diejenige denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht hiemit, aufgefordert ihre Forderungen und An-

sprüche längstens bis zum 30 Juni 1856 beim k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandec schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten:

- a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekarforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilliget hätte; dass er bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes

Neu-Sandec am 21 April 1856.

Edict.

L. 1968. Vom k. k. Neu Sandeicer Kreisgerichte werden in Folge Einschreitens des Herrn Karl Nitsche bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten des im Jasloer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 279. pag. 382 et 436. vorkommenden Gutes Czudec mit Atinenzien, Markt Czudec Vorwerk Czudec, Piekarowka, Nowa wieś, Zaborów und Wyżne. Behufs der Zuweisung des laut Eröffnung der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 25. Februar 1856 Zahl 818. für die obigen Güter ermittelten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 88657 fl. 37 1/2 kr. K. M., so wie das für die Bezüge am emphiteutischen Leistungen ermittelten Ablösungs-Capitals pr. 40 fl. C. M., diejenige denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht, hiemit aufgefordert ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 30ten Juni 1856 beim k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandec schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten:

- a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekarforderung sowohl an Kapital, und Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in der obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf den obigen Entlastungs-Kapitals-Vorschuss nach Massgabe der in treffenden Reihenfolge eingewilliget hätte, dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Kapital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes.

Neu-Sandec am 21. April 1856.

Edict.

Vom k. k. Bezirks-Gerichte in Zassów wird bekannt gemacht, es sei am 20ten September 1849 Florian Muniak zu Przelaw mit Hinterlassung eines schriftlichen Codizills gestorben, in welchem er der Przelawer Kirche und seinem Neffen Albert Muniak, Jakob Muniak, Julianna, Thekla, Margaretha und Josef Muniak Legate vermachte.

Nachdem von denen übrigen gesetzlichen Erben desselben die Nichte Viktoria geborne Muniak verheiligte Malochleb hier nicht anwesend und ihr Aufenthaltsort unbekannt ist — so wird sie aufgefordert, binnen Jahresfrist, vom heutigen Tage gerechnet, bei diesem Gerichte zu erscheinen, und ihre Erbschaftsbescheinigung beizubringen, widrigens die Verlassenschaft mit denen sich meldenden Erben und ihren Curator Josef Malochleb abgehandelt werden wird. K. k. Bezirksamt als Gericht.

Zassów am 5. Mai 1856. (997-1-3)

Ogłoszenie.

[Nr. 377.] Podaje się do wiadomości publicznej, iż w dniu 19 maja b. r. o godzinie 11 z rana w kancelaryi szpitala św. Łazarza sprzedanem zostanie przez publiczną licytacją więcej dającymu 190 centnarów siana wagi Krakowskiej.

Z ck. Dyrekcyi szpitali s. Łazarza i s. Duchy.

Kraków dnia 10 maja 1856 r. (994-3)

Edict.

[N. 797] Vom k. k. Bezirksamte Glogow als Gericht wird in der Executionssuche des Hr. Franz Strzygowski wieder Moses Karfiol pr. 500 fl. et 123 fl. CM. nach bereits fruchtlosverstrichenen erster und zweiter Feilbiethung und der zur Einvernehmung der Tabulargläubiger angeordneten Tagfart, die dritte Feilbiethung der dem Executen gehörigen Realitäten hälften 36 und 195 in Glogow auf den 4ten Juni 1856 Vormittags um 9 Uhr in dem hiesigen Gerichtskanzlei mit dem Beisetze bestimmt, dass diese Realitäten hälften, wenn solche nicht um oder über den Schätzungswerth pr. 1194 fl. 30 kr. CM. et 1570 fl. CM. am Mann gebracht werden sollten auch unter dem Schätzungswerthe hintan gegeben werden.

Die Kauflustigen haben sich mit einem 10% Vadium zu versehen und kennen die Feilbiethungsbedingungen hiergerichts in der gewöhnlichen Amtsstunden einsehen. K. k. Bezirksamt Glogow als Gericht am 25ten April 1856. (1011-3)

Edikt.

[L. 1988.] Vom k. k. Neu Sandezer Kreisgerichte werden in Folge Einschreitens des Herrn Benedikt Spawenti bürgerlichen Besitzers des im Jasföer Kreise liegenden in der Landtafel Dom. 47. pag. 307. vorkommenden Gutes Łazcki samt Zugehör Rzepnik Anthel Łęki und Pietrusza, dann Wojaszówka Behufs der Zuweisung des laut Eröffnung der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 20. August 1855 Zahl 5206. für obige Güterermittelten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 25485 fl. 25 kr. C. M., diejenigen, denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht, hiemit aufgefordert ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 30ten Juni 1856 bei diesem k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandez schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten: a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat; b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen; c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittels der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Ueberweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte, und dass er bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5. des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8ten November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes. Neu-Sandez am 21. April 1856.

Kundmachung.

[N. 6881.] Zur Besetzung der bei der Sandecer k. k. Kreisbehörde erledigten Kreisanzwahlen-Stelle 2ter Klasse mit dem Gehalte von 350 fl. CM. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 fl. wird der Konkurs bis 15. Juni l. J. ausgeschrieben.

Bewerber um diesen Posten haben ihre gehörig instruirten Gesuche bei der Sandecer k. k. Kreisbehörde mittelst ihrer vorgeschriebenen Behörde, und wenn sie nicht im öffentlichen Dienste stehen, mittelst der Kreisbehörde ihres Wohnortes bis längstens 15. Juni l. J. einzusenden, und sich über ihrer Geburtsort, Alter, Stand und Religion; über die zurückgelegten Studien, Kenntnisse der deutschen und polnischen Sprache, über ihr tadellofes moralisches Betragen, Fähigkeiten, bisherige Verwendung und Dienstleistung und Letztere in der Ort auszuweisen, dass darinn keine Periode übergangen werde, endlich haben sie anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit den Beamten der hiesigen Kreisbehörde verwandt oder verschwägert sind. — Von der k. k. Kreisbehörde. Sandec am 8ten Mai 1856. (1022-2-3)

Edikt.

N. 2036. Vom k. k. Neu Sandezer Kreisgerichte werden in Folge Einschreitens der Frau Thekla Zarzycka bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten des im Sandecer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 350 pag. 356. und 358. vorkommenden Gutes Brzana gorna Behufs der Zuweisung des laut Eröffnung der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 8. October 1855. Z. 6127. für obiges Gut Brzana gorna ermittelten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 10,823 fl. 57 1/2 kr. C. M., diejenigen, denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht, hiemit aufgefordert, ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 30ten Juni 1856 beim k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandez schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten: a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat; b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen; c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittels der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Ueberweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der in treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte, und dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5. des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8ten November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes. Neu-Sandez am 21. April 1856. (1035-1-3)

den wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5. des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8ten November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes. Neu-Sandez am 21. April 1856.

Edict.

[3637.] Vom k. k. Kreisgerichte zu Tarnow wird bekannt gemacht, dass die zur Verhandlung über die Klage der Anna Gräfin Romer und Adam Brodzki wider Catharine Litzke und beziehungsweise deren Rechtsnehmer dann Therese de Hochstaetter Hoenigsstein und beziehungsweise deren Erben durch den bestellten Curator Dr. Rutowski pro Löschung von 225,530 fl. pos c. s. c. aus Borowa und Jastrzabka nowa etc. mit Bescheid vom 29. Jänner d. J. Z. 3799. auf den 30. April d. J. anberaumt gewesene Tagsatzung auf den 3. Juli d. J. um 10. Uhr Vormittags verlegt wird.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes. Tarnow den 15 April 1856. (1035-1-3)

Edictal Vorladung.

[N. 1491] Von Seite des Slemienier k. k. Bezirksamtes werden nachstehende für das Jahr 1856 auf den Assensplatz berufene Theils mit Theils ohne Bewilligung abwesende militärpflichtige Individuen hiemit nachträglich aufgefordert in der Zeitfrist von 4 Wochen in ihre Heimath zurückzukehren und der Militärflicht zu entsprechen als sonstens dieselben nach Fruchtlösem Verlaufe dieser Frist, als Rekrutirungsfüchtlinge behandelt werden würden, und zwar:

Table with columns: H. N., Vor- und Zunamen, Geb. Jahr. Lists names and birth years for military conscription.

Edict

Vom k. k. Bezirksamte Liszki Krakauer Kreises werden nachbenannte im Jahre 1856 auf dem Assensplatz berufene unbekannt Aufenthalts tes unbefugt abwesende Militärflichtige aufgefordert, binnen 4 Wochen von der dritten Einschaltung dieses Ediktes in ihre Heimath zurückzukehren, und sich bei diesem k. k. Bezirksamte zu melden, widrigens dieselben als Rekrutirungsfüchtlinge angesehen, und als solche behandelt werden würden.

Table with columns: H. N., Geburts Jahr, Gemeindegemeinschaft. Lists names and birth years for military conscription.

Table with columns: H. N., Geburts-Jahr, Gemeindegemeinschaft. Lists names and birth years for military conscription.

Inserty.

(Nadesłane.)

Korneuburski proszek dla bydla pożywny i uzdrawiający.

Choroby pomiędzy bydłem, to nie mała rzecz na wsi; jedna chora sztuka wprowadza częstokroć cały dom w zamęt. w gospodarstwie czuć zaraz przerwę, a kiedy dziedzic dóbr otrzyma od swego zawiadowcy doniesienie, że w stajni lub oborze pojawiły się choroby, to pośród całego blasku dworu w mieście prowadzonego, tak dobrze dostrzeże na twarzy jego niespokojność, jak i u gospodarza wsiowego na folwarku, u którego strata kilku sztuk bydła rogatego lub roboczego, dotkliwy na lat kilka cios wymierzy.

Nauka weterynaryi w kolebce dotąd spoczywa. Po części niezmiernie jest trudna dyagnoza u bydła, które ryczy, beczy, rży, jęczy i wije się, ale nie może tego opowiedzieć lub wskazać, poczęści zaś gałąź ta ludzkiej wiedzy nie jest tak dokładnie uprawiana, jak być powinna.

Zwykłe konowały najlepszą wyrządzają przysługę temu, któremu ostatnie pozostawione jest staranie około padniętego bydła; umiętętnego lekarza zwierząt nie znajdzie na wsi na kilka mil w okóło, a czci go się jakby drugiego Galena, częstokroć jednak sprowadza go się wtedy dopiero, kiedy już niema ratunku.

Najczęściej zaś fuseruje sam wolarz lub owczarz jak może, i ucieka się do leków domowych. Mają one niewątpliwie swoją dobrą stronę i dla ludzi i dla bydła, wszelako główna ich wada w tém zwykłe spoczywa, że lubo nie szkodzą, to i niepomagają. Dobre doświadczone lekarstwo domowe, to prawdziwy skarb. Za taki uważać trzeba proszek bydłecy korneuburski.

Nie obwieszczenia ogromne po gazetach skłaniają nas, aby szczególną zwrócić na niego uwagę. Czy wynalazca tego proszku aptekarz Kwizda pod Orłem w Korneuburgu jest wielkim chemikiem albo nie, czy gruntnie badania naprowadziły go na racjonalne połączenie uzdrawiających pierwiastków, lub czy go na to przyprowadził przypadek, któremu zawdzięcza najpiękniejsze i najpożyteczniejsze wielkie i drobne wynalazki — to wszystko na jedno wychodzi.

Gospodarz wiejski niebda o czczą teorię; karmiony u piersi natury, trzyma się praktycznego drzewa wiadomości, a do nas też fakta i doświadczenie najwymowniej przemawiają. Zdania wytrawnych gospodarzy i praktyków, którzy nad skutecznością proszku korneuburskiego zastanawiali się i próbowali go tak w swoich jak i cudzych oborach, uznają go jednozgodnie jako wyborne lekarstwo w pewnych nagłych zapadnięciach i chronicznych chorobach i chwałę wpływ jego wzmacniającej i przejmującej cały organizm, przez co proszek ten służy zarazem jako środek zapobiegawczy i przyczynia się do podniesienia siły zdrowia u rozmaitych zwierząt domowych.

Podobne świadectwa jak niemniej coraz liczniejsze zamówienia z różnych stron, od właścicieli dóbr wyższych i niższych stanów, od komisarzy dóbr i zawiadowców ich, a nawet od lekarzy zwierząt i konowalów, a które nam pokazywano, stanowią tu dowód. One to skłoniły nas do napisania tych kilku wierszy, które zapewne przydadzą się dla mieszkańców wiejskich w wielu stronach, dokąd jeszcze sława proszku bydłecy korneuburskiego nie była doszła.

Nie naszym zadaniem wchodzić w szczegółowy rozbiór skuteczności tego lekarstwa; w tej mierze należy się wprost zgłosić do p. Kwizdy i z nim się porozumieć. W każdym jednak razie życzylibyśmy sobie wypada w interesie weterynaryi, aby jak najrozleglejsze przedsięwzięto próby z tém lekarstwem, które w sferach gospodarczych podziwienie wzbudzać zaczyna. (1041)

W KSIĘGARNI (971)

K. Reyznera w Poznaniu wyszły, a dostać można we wszystkich księgarniach następujące książki:

- Kucharz polski z kartą stołową podzieloną na 4 pory roku, miesiące, tygodnie i dnie aby wiedzieć, kiedy i jakie dawać obiady i kolacje, zawierający 775 przepisów kucharskich, przez J. Wojciechowskiego kucharza 1856. Złp. 6.
Pewny sposób jak można w krótkim czasie wiele pieniędzy zarobić, a przytém wiele wydatków w gospodarstwie oszczędzić; książka zawierająca nowy sposób wędzenia mięsa, czyszczenia figur, robienia likierów, araku, czekolady, inkaustu alizarynowego, laku, lakierów, młodzi funtowych, szuwaksu, wywabiania płam ze złotych i jedwabnych materyj, wytepiania robactwa itd. przez J. S. 1856. Złp. 4.

Cukiernictwo czyli sposób pieczenia ciast, robienia karmelków, konfitur francuskich, różnych napojów itd., zawierający do 775 przedmiotów cukierniczych. zł. 3.

Proszę zwrócić uwagę!

Od miasta Kęt, z 1000 sag oddalona, w obwodzie Wadowickim, jest realność w bardzo przyjemnej i romantycznej okolicy, z 90 morgów najlepszego i wyprawionego gruntu, wraz z laskiem i różnemi gajami, z wszelkimi obśiewami, ogrodami, pobudynkami, całym inwentarzem i rekwizytami gospodarczemi, oraz zupełną wolną propinacją bez żadnych podatków i murowaną karczmą, z wolnej ręki z bardzo korzystnymi kondycjami do sprzedania.

Życzący sobie obszerniejsze mieć opisanie, raczą swoje listy franco poste restante do Kęt, pod literami K. D. adresować. (1047-1-3)

Młyn o 3ch kamieniach

do sprzedania z wolnej ręki. Blizsza wiadomość u właściciela w Dobzycach obwód Bocheński pod N. 76 w samem mieście poczta Gdów. (991-2-3)

Dr. Jerzego Parkhara Esq. (906) angielski (3-6)

Proszek Koński,

jako prezerwatywa i najsukuteczniejszy środek wyleczenia koni z gruźli, dychawicy, kolki, kołowrotu (narowu), robaków i innych chorób, które niebawem ustają w miarę dawania tego proszku, a przez co konie odzyskują znowu chęć do żarcia, zachowują ogień i utrzymują się dobrze przy miernym obroku.

Cena paczki 4 funty zawierającej Złr. 2. Skład główny u KAROLA HERRMANNA w Krakowie. (1044-1-3)